

SPRAWOZDANIE GŁÓWNEJ KWATERY ZHP

**REALIZACJA UCHWAŁ
40. ZJAZDU ZHP
I 41. ZJAZDU NADZWYCZAJNEGO ZHP**

SPIS TREŚCI

Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 2 z dnia 9 grudnia 2017 r. w sprawie 60-lecia Nieprzetartego Szlaku	4
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 3 z dnia 9 grudnia 2017 r. w sprawie obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę oraz 100-lecia powstania Związku Harcerstwa Polskiego/ Uchwała nr 3 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę oraz 100-lecia powstania Związku Harcerstwa Polskiego..	6
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 4 z dnia 9 grudnia 2017 r. w sprawie mundurów	7
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 5 z dnia 9 grudnia 2017 r. w sprawie ochrony tożsamości Związku Harcerstwa Polskiego.....	7
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 6 z dnia 9 grudnia 2017 r. w sprawie działalności gospodarczej w ZHP .	7
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 8 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie etyki środowiskowej w działaniach ZHP/Uchwała nr 6 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie etyki środowiskowej w działaniach ZHP	8
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 10 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wychowania duchowego w Związku Harcerstwa Polskiego	9
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 11 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego/Uchwała nr 5 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego (dot. instrumentów metodycznych).....	11
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 11 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego (dot. programu upowszechniania oraz wzmocnienia funkcjonowania Harcerskiego Systemu Wychowawczego).....	18
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 11 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego (dot. drużynowych)	20
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 12 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Strategii ZHP 2025	22
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 13 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wsparcia szczepów i hufców oraz kadry programowej (część dot. szczepów)	23
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 13 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wsparcia szczepów i hufców oraz kadry programowej (część dot. hufców).....	28
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 14 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wzmocnienia działania Ruchu Przyjaciół Harcerstwa/ Uchwała nr 4 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie wzmocnienia działania Ruchu Przyjaciół Harcerstwa	34
Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 15 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wniosków szczegółowych	35
Kryteria Drużyny Specjalnościowej	35
Zespół ds. Opcji Zero	35
Instrukcja Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej.....	35
Instrukcja tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego	37
Regulamin wynagradzania i zatrudniania oraz Regulamin Pracy.....	37
Ceremoniał harcerski	37
Instrukcja kancelaryjno-archiwalna	38
Instrukcja tworzenia i działania hufca.....	38
Poradnictwo i interpretacje	38
Udział w spotkaniach z komendantami chorągwi i pełnomocnikami ds. HALiZ	38
System Ewidencja ZHP	38
Dotychczasowy system Ewidencja ZHP.....	38
Zespół projektowy ds. Systemu Ewidencyjnego ZHP	38

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 2 Z DNIA 9 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE 60-LECIA NIEPRZETARTEGO SZLAKU

Chorągwie na prośbę Wydziału Nieprzetartego Szlaku GK ZHP dokonały identyfikacji w najbliższym środowisku wszystkich działających drużyn skupiających dzieci i młodzież z niepełnosprawnością, zwłaszcza tych dotychczas niezarejestrowanych.

Dzięki działaniom wydziału NS nastąpił wzrost zarejestrowanych członków NS ZHP w ewidencji o ponad 20%.

Zaktywizowano środowiska Nieprzetartego Szlaku przez włączanie ich w działania i propozycje programowe na poziomie hufca, chorągwi oraz inicjatywy ogólnopolskie. Działanie jest realizowane w sposób ciągły. Promowane były również przedsięwzięcia środowisk Nieprzetartego Szlaku z różnych chorągwi, w tym: Ogólnopolski Zlot Drużyn NS w Stemplewie (V Szczep NS z Hufca Uniejów), Ogólnopolski Zlot Nieprzetartego Szlaku w Dęblinie (DH NS „Silne Dziki” z Dęblina Hufiec Ryki), Zimowa Olimpiada Sportowa w Myślenicach (Referat NS Chorągwi Krakowskiej), Ogólnopolski Rajd Granica – trasy Nieprzetartego Szlaku (Referat NS Chorągwi Dolnośląskiej), Zlot Nieprzetartego Szlaku (DH NS Sokołów Podlaski), Zlot Drużyn NS w Funce (Referat NS Chorągwi Kujawsko-Pomorskiej), Harcerski Start 2018 oraz Harcerski Start 2019 Chorągwi Stołecznej ZHP, Przegląd Kolęd i Pastorałek Chorągwi Stołecznej - corocznie, Zlot Drużyn Nieprzetartego Szlaku w Sandomierzu (Chorągiew Kielecka).

Działania Głównej Kwatery ZHP obejmowały:

- Projekt ogólnopolski „Odkrywam siebie – zajęcia wspierające i rozwijające osoby niepełnosprawne”, dofinansowane ze środków PFRON oraz MKiDN
- Projekt „Rytm Życia”, dofinansowany ze środków PFRON
- Projekt „Harcerstwo Kształci”, działanie 1.4. PO WER Młodzież solidarna w działaniu
- Zlot Betlejemski 2018 w Zakopanem (dostosowanie trasy, przygotowanie warsztatów)
- Zlot Betlejemski 2019 w Zakopanem (dostosowanie tras, przygotowanie warsztatów, dostosowanie sprawności tematycznych do indywidualnych potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych, zapewnienie integracji osób z niepełnosprawnością z pozostałymi grupami),
- Promowanie wydarzeń regionalne na forum ogólnopolskim przez funpage NS GK ZHP

Działalność Nieprzetartego Szlaku GK ZHP otrzymuje wsparcie z poniższych instytucji i firm:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
- Separator Service Sp. z o.o.
- Tomaszewski Sp. z o.o.
- Dr Irena Eris
- Bielenda

W celu wspierania instruktorów pełniących służbę w drużynach Nieprzetartego Szlaku przez stwarzanie warunków dla bogacenia ich warsztatu pracy, pogłębiania i wzmocnienia wiedzy

merytorycznej, integrowania z najbliższym środowiskiem oraz planowania indywidualnego rozwoju:

- Podjęto współpracę z Akademią Pedagogiki Specjalnej celem opracowania programu kształcenia dla kadry Nieprzetartego Szlaku
- Zaplanowano realizację warsztatów dla drużynowych oraz kadry wspierającej pracę drużynowych Nieprzetartego Szlaku we współpracy z APS w terminach 25-26 stycznia 2020, 15-16 lutego 2020, 21-22 marca 2020
- Opracowano standardy kursów podharc mistrzowskich oraz przewodnikowskich dla kadry NS we współpracy z CSI
- Przeprowadzono warsztaty dla przedstawicieli kadry NS w marcu 2018 i 2019 roku
- Warsztaty doskonalące dla drużynowych i przybocznych NS w listopadzie 2019 roku
- Opracowano poradniki dla drużynowych gromad i drużyn NS
- Przygotowano warsztaty doskonalące dla drużynowych i przybocznych NS (nabór w trakcie - listopad 2019)
- Zrealizowano działania dostosowane dla NS podczas Złoty Betlejemski 2019 w Zakopanem (dostosowanie tras, przygotowanie warsztatów, dostosowanie sprawności tematycznych do indywidualnych potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych, zapewnienie integracji osób z niepełnosprawnością z pozostałymi grupami),

Promowanie autorytetów – wzorców obywatelskich postaw zasłużonych instruktorów Nieprzetartego Szlaku:

- Wyodrębnienie kategorii “Nieprzetarty Szlak” w Plebiscycie Niezwyčajni
- Przyznanie odznaczeń:
 - Srebrny Krzyż Zasługi (1 osoba)
 - Brązowy Krzyż Zasługi (2 osoby)
 - Odznaki Honorowe za Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka Rzecznika Praw Dziecka (6 osób)
 - Medale KEN (3 osoby)
 - Złoty Krzyż za Zasługi dla ZHP (1 osoba)
 - Srebrny Krzyż za Zasługi dla ZHP (3 osoby)
 - Brązowy Krzyż za Zasługi dla ZHP (10 osób)
 - Oznaka Instruktorów NS “Słoneczko” (25 osób)

Temat warunków dla działalności harcerskiej prowadzonej przez instruktorów-nauczycieli był poruszony w trakcie następujących spotkań:

- Spotkanie Naczelniczki ZHP z Pierwszą Damą Agatą Kornhauser-Dudą
- Spotkanie Naczelniczki ZHP i kierowniczką Wydziału NS z Prezes PFRON
- Spotkanie Kierowniczką Wydziału NS z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Podczas zbiórki w I kwartale 2018 instruktorzy NS przedstawili plany środowisk chorągwianych na uczczenie Jubileuszu NS. Podsumowanie realizacji programów obchodów 60-lecia w chorągwiach zostało zaprezentowane podczas ogólnopolskiej zbiórki kadry NS w marcu 2019 roku. W czasie Jubileuszowej Konferencji w grudniu 2018r. zaprezentowane zostały realizowane inicjatywy regionalne. Był to element promujący dobre praktyki i oferta programowa dla środowisk.

W Jubileuszowej Konferencji Instruktorów NS w Warszawie uczestniczyły reprezentacje chorągwi: białostockiej, dolnośląskiej, gdańskiej, kieleckiej, krakowskiej, kujawsko-pomorskiej, lubelskiej, łódzkiej, mazowieckiej, podkarpackiej, stołecznej, śląskiej, wielkopolskiej, ziemi lubuskiej.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 3 Z DNIA 9 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE OBCHODÓW 100-LECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ POLSKĘ ORAZ 100-LECIA POWSTANIA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO/ UCHWAŁA NR 3 XLI ZJAZDU NADZWYCZAJNEGO ZHP Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2019 R. W SPRAWIE OBCHODÓW 100-LECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ POLSKĘ ORAZ 100-LECIA POWSTANIA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

W ramach realizacji uchwały Główna Kwatera podjęła następujące działania:

9.03.2018 - **Panel Refleksji „Jak uczyć historii w harcerstwie”** współorganizowany przez Zarząd Stowarzyszenia Szarych Szeregów, w którym uczestniczyło kilkadziesiąt osób.

11.05.2018 - zainaugurowanie **propozycji programowej Drużyna Niepodległości**, w której z całej Polski nadesłano aż 400 raportów, link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/propozycje/druzy-na-niepodleglosci/>.

1-5.08.2018 - **Rajd Odkrywców**, w którym wzięło udział 902 uczestników i 114 wolontariuszy; zorganizowano 10 tras na obszarze około 8000 km², obejmujących 12 powiatów województwa pomorskiego.

6-16.08.2018 - **Zlot ZHP w Gdańsku**, w którym wzięło udział 14 000 uczestników: niemal 12 500 harcerzy i harcerek oraz 1 400 wolontariuszy; wydarzenie odwiedziło 5 500 gości z całej Polski, w tym ok. 2 000 wejściówek rozdano mieszkańcom Wyspy Sobieszewskiej.

12.08.2018 - **Msza Święta dziękczynna** za ludzi i dzieła 100-lecia działalności ZHP w Bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gdańsku.

18.09.2018 - otwarcie **wystawy „Niepodległość harcerstwem znaczone”**, którą w czasie dwóch miesięcy odwiedziło prawie 2 000 gości, w tym 58 grup zorganizowanych oraz uczestnicy ogólnopolskiej **konferencji popularnonaukowej** w Lublinie.

10.10.2018 - opublikowano **GRAMY NA 100! Pakiet gier terenowych** dotyczący setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości oraz 100-lecia ZHP, link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/program/gramy-na-100/>.

20.10.2018 - odbyła się **Konferencja „100 lat Wychowania Morskiego w Polsce”**, wzięło w niej udział blisko 90 osób.

3.11.2018 – **obchody 100-lecia w Lublinie**: uroczysta Msza Święta i posiedzenie Rady Naczelnej ZHP, apel na Placu Litewskim, odsłonięcie tablicy upamiętniającej 100. rocznicę powstania ZHP, uroczysta Gala Instruktorska.

11.11.2018 - odznaczono **100 instruktorów ZHP Medalem** Za Zasługi w Wychowaniu Wodnym ZHP im. Generała **Mariusza Zaruskiego**.

22.02.2019 - **ośmioro instruktoerek i instruktorów Związku Harcerstwa Polskiego** (Ewa Józwiak, Hanna Kocerka, Adam Massalski, Hanna Murawska, Zbigniew Pilarczyk, Anna Radziejowska-Hilchen, Katarzyna Traczyk i Janusz Wojtycza) zostało **odznaczonych przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości**. Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości to polskie pamiątkowe państwowe odznaczenie cywilne, ustanowione 15 czerwca 2018 roku jako dowód wdzięczności oraz wyraz szacunku dla osób, które położyły szczególne zasługi w służbie Państwu i społeczeństwu.

24.04.2019 - Pierwsze **kilkadziesiąt hektarów lasu zasadzono w ramach akcji SadziMY**, wspólnie z Prezydentem RP Andrzejem Dudą.

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery ZHP w Uchwale XL Zjazdu ZHP nr 3 z dnia 9 grudnia 2017 r. w sprawie obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę oraz 100-lecia powstania Związku Harcerstwa Polskiego zostały zrealizowane. Zgodnie z przyjętym pomiędzy ZHP a Lasami Państwowymi harmonogramem kontynuowana będzie tylko rozłożona na lata 2019-2021 akcja sadzenia lasów przez harcerzy na terenach kłęski.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 4 Z DNIA 9 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE MUNDURÓW

W ramach realizacji uchwały Główna Kwatera jeszcze w 2018 roku doprowadziła do dokonania przez Centralną Składnicę Harcerską 4 Żywioty sp. z o.o. analizy sprzedaży umundurowania i na podstawie otrzymanych danych w lutym 2018 roku przygotowała i przedstawiła kalkulację cen podstawowych elementów umundurowania.

W 2019 roku prowadzone były rozmowy z Centralną Składnicą Harcerską 4 Żywioty sp. z o.o. dotyczące doprowadzenia do sytuacji, w której możliwe będzie kupienie w składnicy wszystkich elementów umundurowania wymienionych w Regulaminie Mundurowym ZHP. Wszystkie elementy umundurowania są dostępne. Te, które są niszowe, są dostępne na zamówienie.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 5 Z DNIA 9 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE OCHRONY TOŻSAMOŚCI ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

W ramach realizacji tej uchwały znowelizowaliśmy Instrukcję Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej w zakresie próby organizowania wycieczek dzieci i młodzieży poza ZHP. Wprowadziliśmy zapisy, które jasno określają, że takie wyjazdy nie będą przez Związek traktowane jako obozy harcerskie, np. nie będą uznawane za źródło doświadczenia wymaganego w próbach na stopnie instruktorskie.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 6 Z DNIA 9 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W ZHP

W ramach realizacji uchwały w zakresie działań na rzecz dokapitalizowania składników majątku realizuje w Ośrodku Szkoleniowo – Wypoczynkowym „Perkoz” projekt *Modernizacja Infrastruktury Ośrodka Szkoleniowo – Wypoczynkowego ZHP „Perkoz” na rzecz pozaszkolnych form szkoleń żeglarskich i wychowania wodnego*. Inwestycja ta jest współfinansowana ze

środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na podstawie umowy zawartej z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Projekt o wartości 2.012.355,08 zł pozwoli na modernizację przystani, pomostu oraz zakup sprzętu żeglarskiego do prowadzenia przez Związek Harcerstwa Polskiego szkoleń. Dofinansowanie projektu przez Unię Europejską wynosi 1.708.489,46 zł (84,90 %), a wkład własny ZHP 303.865,63 zł (15,10 %).

W ramach realizacji uchwały w zakresie działań na rzecz kształcenia i doskonalenia kadry zarządzającej oraz nadzorującej majątek i działalność gospodarczą Główna Kwatera ZHP rozpoczęła realizację projektu "Nic o nas bez nas-podnoszenie kompetencji organizacji pozarządowych w procesie stanowiącego prawa współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, który zakłada przeszkolenie minimum 350 osób z organizacji pozarządowych, w tym instruktorów z poziomu chorągwi i hufców, którzy zajmują się zarządzaniem i sprawują nadzór na majątkiem i działalnością gospodarczą w ZHP. Realizowane są także bieżące szkolenia wewnętrzne dla członków władz chorągwi oraz zespołów finansowo-księgowych z poziomu chorągwi, a także dla członków zarządów oraz rad nadzorczych lub rad fundacji zależnych od ZHP.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 8 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE ETYKI ŚRODOWISKOWEJ W DZIAŁANIACH ZHP/UCHWAŁA NR 6 XLI ZJAZDU NADZWYCZAJNEGO ZHP Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2019 R. W SPRAWIE ETYKI ŚRODOWISKOWEJ W DZIAŁANIACH ZHP

W ramach realizacji uchwały Główna Kwatera podjęła następujące działania:

11.2018 - opracowanie **pierwszego projektu "Polityki etyki środowiskowej ZHP"** oraz skierowanie jej do konsultacji zainteresowanym tą tematyką instruktorom ZHP.

01.2019 - opracowanie **drugiego projektu "Polityki etyki środowiskowej ZHP"** oraz skierowanie jej do konsultacji osobom zawodowo związanym z ochroną przyrody.

02.2019 - **zmiana kierunku prac** pod wpływem uwag pochodzących od ekspertów - w zamian opracowania ogólnej polityki, a następnie wytycznych dla poszczególnych szczebli struktury przyjęto **model "od szczegółu do ogółu"**.

6.04.2019 - **warsztat** polegający na **analizie oddziaływania na środowisko** podczas konferencji instruktorskiej **"Nie tylko szósty punkt"** organizowanej przez Szkołę Wodzów, ruch programowo-metodyczny "21" oraz Hufiec Poznań Nowe Miasto. Odpowiedzi na pytanie, jaki wpływ mają poszczególne szczeble organizacji na wodę, glebę, różnorodność biologiczną, odpady, powietrze i klimat oraz o jego skalę i priorytet posłużą w procesie opracowywania polityki.

08.2019 - ZHP podpisało **umowę partnerską** z Leave No Trace Center for Outdoor Ethics, tym samym ZHP stało się organizacją, która **może organizować kursy trenerskie programu Leave No Trace**.

01.09.2019 - pierwsze **spotkanie nowego Zespołu projektowego ds. Celów Zrównoważonego Rozwoju**, w którego gestii leżeć będzie m.in. wdrażanie polityki środowiskowej w ZHP. Podczas spotkania wypracowano wspólną wizję prac nad polityką (kierunek od dołu do góry), na podstawie której opracowano projekt planu wdrażania polityki środowiskowej ZHP.

26.09.2019 - **odcinek programu „ZHP, Dobry wieczór!”** poświęcony etyce środowiskowej, podczas którego zaprezentowano zasady Leave No Trace oraz zero waste, a także zachęcano do wspólnego budowania bazy dobrych praktyk, link do nagrania: <https://www.youtube.com/watch?v=RypzqpBIS98>.

5.10.2019 - **panel odnośnie etyki środowiskowej** podczas **Zbiórki Pracy z Kadrami oraz Zbiórki Komendantów i Skarbników Chorągwi**, podczas którego uczestnicy starali się ustalić wpływ różnych harcerskich aktywności (zbiórki, zjazdy, prowadzenie biura, prowadzenie bazy) na wodę, glebę, różnorodność biologiczną, odpady, powietrze i klimat, a także mogli podzielić się pomysłami na minimalizowanie negatywnego wpływu ZHP na środowisko. Zebrane wnioski posłużą w procesie opracowywania polityki.

9.10.2019 - **przyjęcie Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 89/2019 z dnia 9 października 2019 r.** w sprawie przyjęcia dokumentu „**Plan wdrożenia Polityki środowiskowej Związku Harcerstwa Polskiego**”

10.10.2019 - **zebranie** w jednym miejscu **materiałów poradnikowych, programowych i promocyjnych** na temat aktywności pro-środowiskowych przydatnych dla drużynowych oraz innych grup kadry ZHP, <http://cbp.zhp.pl/propozycje/zielony-plomien/>.

III kwartał 2019 - organizacja pierwszych **kursów trenerskich LNT** (łącznie 29 przeszkolonych osób z certyfikatami Trenera LNT).

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery ZHP w Uchwale XL Zjazdu nr 8 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie etyki środowiskowej w działaniach ZHP oraz Uchwale nr 6 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie etyki środowiskowej w działaniach ZHP nie zostały jeszcze w pełni zrealizowane, działania na tym polu będą kontynuowane. W styczniu 2020 roku przyjęta została „Polityka Środowiskowa Związku Harcerstwa Polskiego”, jej wdrożenie będzie miało charakter ciągły - działania środowisk harcerskich powinny być regularnie monitorowane, a baza wskazówek i dobrych praktyk stale poszerzana. Polityka zostanie w 2020 roku uzupełniona rekomendacjami dla poszczególnych szczebli struktury.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 10 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE WYCHOWANIA DUCHOWEGO W ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

W ramach realizacji uchwały Główna Kwatera podjęła następujące działania:

11.12.2017 - opublikowano **propozycję programową W Tobie jest światło**, link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/propozycje/w-tobie-jest-swiatlo/>

18-20.05.2018 – **Pielgrzymka ZHP na Jasną Górę**, w której wzięło udział ponad 200 osób

19.05.2018 - **Seminarium instruktorskie poświęcone wychowaniu duchowemu w decyzjach 40 Zjazdu ZHP**, w dyskusji uczestniczyło 30 osób

14-16.12.2018 – **Złot Betlejemski**, w którym wzięło udział 3363 uczestników, w tym 1262 zuchy, 1332 harcerzy, 1109 harcerzy starszych, 554 wędrowników, 106 osób zostało zarejestrowanych jako Nieprzetarty Szlak

18.12.2018 - Tłumaczenie, wydanie i rozpowszechnienie **Materiału ICCG/ICCS na Adwent**, link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/poradniki/adwent-2018/>

22.02.2019-16.10.2019 - realizowano propozycję programową **Teczka serdecznej przyjaźni** przy współpracy ze Stowarzyszeniem Pamięci Jana Pawła II i Społecznym Centrum Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II, przystąpiło do niej 25 środowisk harcerskich (w sumie około 400 osób) – gromady zachowowe, drużyny harcerskie, grupy harcerskie i patrole instruktorskie z hufców; link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/propozycje/teczka-serdecznej-pamieci-sw-jana-pawla-ii/>

17.03.2019 - opublikowano **tłumaczenie materiału ICCS-EM oraz ICCG-E na Wielki Post 2019**; link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/propozycje/wielki-post-propozycja-iccg-e-i-iccs-em-dla-harcerzy-i-harcerek-na-wielki-post-2019/>

17-19.05 - **Pielgrzymka ZHP na Jasną Górę**, w której wzięło udział ponad 300 uczestników

18.05.2019 - rozpoczęcie ogólnopolskiego projektu **Dar na Stulecie** pod patronatem Jego Eminencji ks. kard. Stanisława Dziwisza, którego partnerem jest ZHP (w projekcie biorą udział także: Stowarzyszenie Lednica 2000, Stowarzyszenie „Środowisko Wujka – Karola Wojtyły”, Centrum Myśli Jana Pawła II, Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia, Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II, Instytut Tertio Millennio) oraz przygotowanie propozycji programowej poświęconej przygotowaniom do obchodów 100 rocznicy urodzin Jana Pawła II w 2020 roku **Dar ZHP na 100**, link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/propozycje/dar-zhp-na-100-harcerskie-dary-na-stulecie-urodzin-jana-pawla-ii/>

14.09.2019 - spotkanie Wydziału Wychowania Duchowego i Religijnego z chorągwanymi zespołami wychowania duchowego i religijnego z Chorągwi: Łódzkiej, Zachodniopomorskiej, Krakowskiej, Kujawsko-Pomorskiej, Stołecznej, Białostockiej i Gdańskiej.

15.09.2019 - Alpha dla Harcerzy – szkolenie Alpha we współpracy ze Stowarzyszeniem Alpha Polska, wzięło w nich udział 35 osób

4.12.2019 - Tłumaczenie, wydanie i rozpowszechnienie **Broszury** od ICCS-EM oraz ICCG-E **o Adwencie**, link do materiału: <http://cbp.zhp.pl/wp-content/uploads/2019/12/Adwent-2019-4.pdf>

13-15.03.2019 - **Złot Betlejemski**, w którym wzięło udział 3737 uczestników (314 patroli)

2018-2019 - Artykuły w prasie harcerskiej: **Refleksja na urodziny Boga** w Na Tropie (link do materiału: <http://natropie.zhp.pl/index.php/refleksja-na-urodziny-boga/>), **Siła ciała, ducha i rozumu** w Czuwaj (link do materiału: <https://czuwaj.pl/czuwaj-5-2019/>), **Język hejtu** w Czuwaj (link do materiału: <https://czuwaj.pl/czuwaj-2-2019/>), **Słowa, słowa, słowa?** w Czuwaj (link do materiału: <https://czuwaj.pl/czuwaj-4-2019/>), temat numer w Czuwaj **Wychowanie duchowe w harcerstwie** (link do materiału: <https://czuwaj.pl/czuwaj-6-7-2019/>), **Światło, które daje moc...** w Czuwaj (link do materiału: <https://czuwaj.pl/czuwaj-11-2019/>), dział **Odkryć ducha u zucha** w Zuchowych Wieściach (link do materiału: http://cbp.zhp.pl/wp-content/uploads/2019/03/zuchowe_wiesci_wiosna_2019-1.pdf, https://issuu.com/zuchyzhp/docs/zw_lato_2019), **Ćwiczenia duchowe na obozie w Z perspektywy** (link do materiału: https://issuu.com/zhp_pl/docs/z_perspektywy), **Rozwój duchowy i religijny w ZHP w Z perspektywy** (link do materiału: https://issuu.com/zhp_pl/docs/z_perspektywy_pa_dziernik_2019)

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery w Uchwale XL Zjazdu ZHP nr 10 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wychowania duchowego w Związku Harcerstwa Polskiego mają charakter ciągły lub/i powtarzalny i jako takie będą realizowane w latach kolejnych.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 11 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE HARCERSKIEGO SYSTEMU WYCHOWAWCZEGO/UCHWAŁA NR 5 XLI ZJAZDU NADZWYCZAJNEGO ZHP Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2019 R. W SPRAWIE HARCERSKIEGO SYSTEMU WYCHOWAWCZEGO (DOT. INSTRUMENTÓW METODYCZNYCH)

Główna Kwatera ZHP wywiązała się z niniejszego zadania Uchwałą Głównej Kwatery ZHP nr 2/2018 z dnia 23 marca 2018 roku w sprawie Zespołu projektowego ds. reformy instrumentów metodycznych oraz Rozkazem Naczelniczki ZHP L4/2018 z dnia 12 kwietnia 2018 r. W gronie członków **Zespołu projektowego ds. reformy instrumentów metodycznych (ZIM)** znaleźli się instruktorzy, którzy przeszli pomyślnie otwartą rekrutację; instruktorzy delegowani z wybranych wydziałów Głównej Kwatery oraz instruktorzy reprezentujący Radę Naczelną ZHP oraz Centralną Komisję Rewizyjną ZHP. Zespół jest prowadzony przez Zastępczynię Naczelniczki ZHP hm. Lucynę Czechowską.

Powołany Zespół realizował w roku 2018 następujące działania:

13.03.2018 – **spotkanie zdalne zespołu**, na którym zostały omówione następujące tematy: szczegółowy zakres działań zespołu, zasady pracy zespołu oraz omówienie zadań, jakie w najbliższym czasie stoją przed zespołem.

22.04.2018 – **spotkanie w Warszawie**, na którym Naczelniczka ZHP wręczyła mianowania członkom zespołu. Sprawdzone stan wiedzy odnośnie zdobywania instrumentów metodycznych na podstawie dotychczasowych badań oraz materiałów wcześniejszych zespołów metodycznych. Zostały przygotowane pytania do planowanych badań podczas Zlotu ZHP w Gdańsku. Na koniec spotkania zostały podsumowane zadania, które są w trakcie realizacji i rozdzielono nowe zadania.

21.05.2018 – **spotkanie zdalne zespołu**, na którym omówiono informacje z posiedzenia Komisji Rady Naczelnej ds. wspierania programowo-metodycznego. Dodatkowo zaprezentowano stan bieżących prac nad projektami oraz dodano nowe zadania do harmonogramu prac zespołu.

27.06.2018 – **spotkanie zdalne zespołu**, na którym omówiono stan prac w bieżących projektach. Również zostały zaprezentowane wybrane materiały i refleksje w związku z udziałem hm. Lucyny Czechowskiej i hm. Joanny Skupińskiej w Europejskim Forum Edukacyjnym w Bukareszcie.

7-15.08.2018 – **Badania ZIM podczas Zlotu ZHP w Gdańsku**. Przeprowadzono obserwację 3 grup zuchowych, 4 grup harcerskich, 4 grup harcerzy starszych oraz 3 grup wędrowniczych. Łączna liczba uczestników badania w wieku zuchowym to około 40 osób. Łączna liczba uczestników badania w wieku harcerskim: 108, z czego 39 osób wzięło udział w badaniach pilotażowych, a 69 w badaniach właściwych na zlocie ZHP. Łącznie liczba uczestników badania w wieku starszoharcerskim: 76 harcerek i harcerzy starszych, w tym: 69 osób podczas zajęć na zlocie i 7 podczas zajęć pilotażowych. Łączna liczba uczestników badania w wieku wędrowniczym: 59, w tym 32 osoby podczas zlotu oraz 25 osób w ramach pilotażu.

7-15.08.2018 – 4 spotkania konsultacyjne **tzw. Złotowe Kuźnie Idei**:

– 7.08.2018 – **Próba zucha, harcerza, wędrownika.** Pierwszy wieczór poświęcony został próbom, jakim poddajemy dzieci i młodzież przed złożeniem Obietnicy Zucha, Przyrzeczenia Harcerskiego oraz przed wręczeniem naramiennika wędrowniczego. Jaką funkcję pełni ten instrument w systemie? Jakie są najpopularniejsze trudności w pracy z nim? Co stanowi jego najważniejszy atut? W których aspektach wychowawcy i wychowankowie najczęściej „idą na skróty”? (uczestniczyło 21 osób)

– 12.08.2018 – **Gwiazdki i stopnie.** Drugi wieczór poświęcony został gwiazdkom zuchowym oraz stopniom harcerskim, starszoharcerskim i wędrowniczym. Jaką funkcję pełni ten instrument w systemie? Jakie są najpopularniejsze trudności w pracy z nim? Co stanowi jego najważniejszy atut? W których aspektach wychowawcy i wychowankowie najczęściej „idą na skróty”? (uczestniczyło około 30 osób)

– 13.08.2018 – **Sprawności i uprawnienia.** Trzeci wieczór poświęcony został zuchowym sprawnościom indywidualnym, sprawnościom jedno-, dwu- i trzygwiazdowym, a także uprawnieniom państwowym i sprawnościom mistrzowskim. Nie zabrakło także wątków specjalnościowych, w tym specjalnościowych sprawności i odznak. Jaką funkcję pełnią te instrumenty w systemie? Jakie są najpopularniejsze trudności w pracy z nimi? Co stanowi ich najważniejszy atut? W których aspektach wychowawcy i wychowankowie najczęściej „idą na skróty”? (uczestniczyło 14 instruktorów)

– 14.08.2018 – **Zbiorowe instrumenty metodyczne.** Czwarty wieczór poświęcony został zuchowym sprawnościom zespołowym, harcerskim zadaniom zespołowym, projektom starszoharcerskim i wędrowniczym znakom służb. Jaką funkcję pełnią te instrumenty w systemie? Jakie są najpopularniejsze trudności w pracy z nimi? Co stanowi ich najważniejszy atut? W których aspektach wychowawcy i wychowankowie najczęściej „idą na skróty”? (uczestniczyło 15 instruktorów)

21.08.2018 – **spotkanie zdalne zespołu.** Podziękowano osobom zaangażowanym w prowadzenie badań i konsultacji podczas Zlotu ZHP. Podzielono się osobistymi wrażeniami po zlocie członków zespołu. Zaprezentowano zadania, jakie stoją przed zespołem w najbliższym kwartale (w szczególności we wrześniu) wraz ze szczegółową metodologią procesu. Dokonano podziału zadań przygotowawczych przed wrześniową odprawą ZIM. Zaprezentowano pierwszą, roboczą wizję Zlotu Kadry 2019 wraz z rolą przewidzianą dla członków ZIM.

21-23.09.2018 – **spotkanie zespołu w Ołtarzewie.** Zostały omówione badania pilotażowe i konsultacje instruktorskie, które zostały przeprowadzone podczas Zlotu ZHP w Gdańsku. Podczas plenarnej części spotkania uczestnicy wspólnie wyjaśniali wątpliwości co do danych, dopisywali komentarze i wypisywali do każdego z tematów wnioski i pytania. Rozpoczęto prace nad harmonogramem pracy zespołu.

16.10.2018 – **spotkanie zdalne zespołu.** Podczas rozmowy szczegółowo omówiono panele, które mają odbyć się na Kuźni Idei i Rozwiązań. Również ustalono przebieg tworzenia raportu z badań przeprowadzonych na Zlocie ZHP w Gdańsku. Zostały podzielone zadania pomiędzy chętnymi instruktorami i instruktorkami ZIM.

27.10.2018 – **Kuźnia Idei i Rozwiązań w Warszawie.** Podczas tych konsultacji odbyły się dwa panele przygotowane przez instruktorki ZIM: odnośnie gwiazdek i stopni oraz odnośnie zbiorowych instrumentów metodycznych (uczestniczyło w ich około 20 osób).

15.11.2018 – **spotkanie zdalne zespołu.** Zostały podsumowane panele, które zostały przeprowadzone podczas Kuźni Idei i Rozwiązań. Przygotowano część raportu dotyczącego badań

i konsultacji, które odbyły się podczas Zlotu ZHP w Gdańsku. Został odświeżony pomysł prowadzenia dyskusji o reformie System Instrumentów Metodycznych na Forum ZHP.

11.12.2018 – **spotkanie zdalne zespołu**. Omówiono stan przygotowania 3 badań, w tym dwóch kierowanych do wychowanków oraz raportu z badań i konsultacji zlotowych. Odbyła się dyskusja wywołana relacją z udziału instruktorki ZIM w seminarium WOSM ScoutNet/CubNet. Wypracowano zarys agendy lutowego spotkania Zespołu z udziałem skautów z wybranych państw Europy.

15.12.2018-20.01.2019 - uruchomienie internetowego (za pomocą aplikacji HarcApp) **badania zainteresowań wychowanków**. Wzięło w nim udział 6 576 osób, w tym 198 zuchów, 1 833 harcerzy, 2 713 harcerzy starszych, 1 832 wędrowników.

27.12.2018-20.01.2019 - uruchomienie internetowego (za pomocą platformy Harcerskiego Instytutu Badawczego) **badania opinii i preferencji instruktorów odnośnie instrumentów metodycznych**. Wzięło w nim udział W badaniu wzięło udział 419 panelistów i 352, w sumie 771 osób.

Powołany Zespół realizował w roku 2019 następujące działania:

7.01.2019-31.01.2019 – uruchomienie internetowego (za pomocą platformy Harcerskiego Instytutu Badawczego) **badania opinii i preferencji wychowanków odnośnie instrumentów metodycznych**. W badaniu wzięło udział 170 osób, które wypełniły ankietę dotyczącą poszczególnych grup metodycznych: harcerskiej – 38; starszoharcerskiej – 67 osób; wędrowniczej – 65 osób.

15.01.2019 – **spotkanie zdalne zespołu**. Dopracowano agendę lutowego spotkania ZIM.

8-10.02.2019 – „**Legendarne**” **spotkanie ZIM w Ołtarzewie**. Spotkanie przebiegło według następującej agendy:

- Piątek: Miejsce SIM w HSW
- Sobota: Cele SIM oraz poszczególnych typów instrumentach, Spotkanie z przedstawicielami europejskich organizacji skautowych z Czech, Irlandii, Portugalii, Słowacji i Wielkiej Brytanii, Omówienie wniosków z dotychczasowych badań i prac koncepcyjnych, Rekapitulacja o celach oraz wypracowanie schematu systemu
- Niedziela: Praca w grupach funkcjonalnych nad mechanizmem działania poszczególnych typów instrumentów, Omówienie prac grup na forum i podjęcie kierunkowych decyzji

Efektem spotkania było wyznaczenie celów oraz cech nowego SIM, a także głównych założeń jego funkcjonowania. Dokonano także podziału na grupy robocze, których zadaniem było przekucie ogólnych wskazówek na konkretne propozycje.

5.03.2019 – **spotkanie zdalne zespołu**. Omówiono stan pracy grup roboczych odpowiedzialnych za: stopnie, sprawności, tropy, próby. Przedstawiono także relację z udziału członków ZIM w Harckonfie w Krakowie.

5-14.03.2019 – **spotkania zdalne zespołów roboczych** Zespołu projektowego ds. reformy instrumentów metodycznych poświęcone stopniom, sprawnościom, próbom oraz instrumentom zbiorowym.

15-23.03.2019 – **spotkania zdalne zespołów roboczych** Zespołu projektowego ds. reformy instrumentów metodycznych poświęcone stopniom, sprawnościom, próbom oraz instrumentom zbiorowym.

2.04.2019 – **spotkanie zdalne zespołu**. Omówienie stanu prac nad wyzwaniem, ideą stopni, tropami, dewizami i symbolami grup metodycznych, próbą harcerza, sprawnościami. Ustalono ostateczny kształt agendy spotkania kwietniowego w Warszawie.

12-14.04.2019 – **spotkanie ZIM w Warszawie** (w siedzibie Głównej Kwatery ZHP). Spotkanie przebiegło według następującej agendy:

- Piątek: szkolenie pt. „Technologia w pracy zespołów instruktorskich”, spotkania zespołów roboczych
- Sobota: spotkania zespołów roboczych, panel wspólny prezentujący prace grup + dyskusja, panel o oznaczeniach na mundurze, panel wspólny prezentujący prace grup + dyskusja
- Niedziela: panel o regulaminie wspólnym SIM, wykład relacjonujący wyniki badań HIB na Zlocie ZHP + dyskusja o wnioskach, jakie płyną z nich dla pracy ZIM, mianowania instruktorów ZIM

Efektom spotkania było przede wszystkim: ustalenie schematu zdobywania poszczególnych gwiazdek i stopni (liczba składających się na nie wyzwań, tropów i sprawności); doprecyzowanie postaw, które powinny być kształtowane w wyzwaniach, ustalenie kategorii tematycznych tropów harcerskich, starszoharcerskich i wędrowniczych, ustalenie kategorii sprawności obowiązkowych.

8.05.2019 – **spotkanie zdalne zespołu**. Zaprezentowano bazę danych SIM, która służyć będzie zarówno recenzowaniu materiału, jak i jego późniejszej prezentacji. Omówiono tryb prac Zespołu w maju i czerwcu, ustalono zasady recenzowania powstających propozycji, rozstrzygnięto szereg kwestii szczegółowych związanych ze stopniami i wyzwaniem oraz ideami stopni, tropów i sprawności.

9.05.2019 – **spotkanie zdalne** odnośnie **wyzwań** dotyczących **rozwaju duchowego i emocjonalnego** z przedstawicielami Wydziału Wychowania Duchowego i Religijnego oraz Zespołu projektowego ds. reformy instrumentów metodycznych.

19.05.2019 – **spotkanie zdalne grupy roboczej** odnośnie **narzędzi wychowania ekonomicznego** w ramach reformy Systemu Instrumentów Metodycznych.

16.05.2019 i 22.05.2019 – **spotkania zdalne grupy roboczej** odnośnie **próby harcerza**. Dopracowywanie materiału dla wychowanków dostosowanego do wieku (te same wymagania, inne zadania).

23.05.2019 – **spotkanie zdalne grupy roboczej** odnośnie **tropów**.

26.05.2019 i 26.06.2019 – **spotkania zdalne grupy roboczej** odnośnie **sprawności**.

28.05.2019 – **spotkanie zdalne grupy roboczej** odnośnie **wyzwań i stopni**.

30.05.2019 – **spotkanie zdalne** odnośnie **sprawności specjalnościowych** z przedstawicielami Wydziału Wsparcia Specjalnościowego oraz Zespołu projektowego ds. reformy instrumentów metodycznych.

1.06.2019 – **konsultacje SIM** podczas **Ogólnopolskiej Zbiórki Referatów Metodycznych oraz Zbiórki Pracy z Kadrą**. W konsultacjach wzięło udział 50 osób. Wszyscy uczestnicy obu spotkań wzięli udział w grze terenowej prezentującej główne elementy nowego systemu oraz prezentacji szefowej zespołu odnośnie założeń systemu. Uczestnicy Zbiórki Referatów dodatkową godzinę dyskutowali w grupach metodycznych udzielając członkom ZIM informacji zwrotnej.

11.06.2019 – **spotkanie zdalne zespołu**. Podsumowano przeprowadzone konsultacje zarówno pod kątem uzyskanych sugestii i uwag, ale także formy spotkania. Zaprezentowano moduł dedykowany ZIM w ramach projektu Harcerskiej Akademii Rozwoju Pedagogicznego. Opracowano harmonogram przygotowywania i wdrażania reformy SIM, a także dokonano nieznacznej modyfikacji przypisania postaw do poszczególnych instrumentów.

26.06.2019-10.07.2019 – **zdalne spotkania grupy metodycznych w ramach ZIM** poświęcone weryfikacji „oferty”, jaką Zespół przygotował dla zuchów, harcerzy, harcerzy starszych i wędrowników.

28.06.2019 – **spotkanie grupy roboczej** odnośnie **narzędzi wychowania ekonomicznego** w ramach reformy Systemu Instrumentów Metodycznych.

2.07.2019 – **zdalne spotkanie grupy roboczej** poświęcone **pilotażowi** reformy.

7.08.2019 - **spotkanie zdalne zespołu**. Wyciągnięto wnioski ze sposobu przeprowadzenia konsultacji w czerwcu 2019 roku, aby zaplanować formę konsultacji podczas VI Zlotu Kadry (osobną dla drużynowych, osobną dla metodyków hufcowych, osobną dla komendantów i skarbników chorągwi)

8.08.2019 - **webinarium dla osób prowadzących konsultacje** podczas VI Zlotu Kadry i Wędrowniczej Watry, podczas którego krok po kroku zostały omówione wszystkie proponowane instrumenty dla uspołnienia wiedzy oraz wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości.

15.08.2019 - **konsultacje oraz szkolenia przedpilotażowe** z drużynowymi podczas **Obozu Drużynowych** VI Zlotu Kadry (wzięło udział około 130 osób). Drużynowi wzięli udział w grze fabularnej, na której korzystali z materiałów przygotowanych przez ZIM (kart i książeczek prób), a następnie dyskutowali o propozycjach w grupach metodycznych.

16.08.2019 – **konsultacje oraz szkolenia przedpilotażowe** z metodykami podczas **Kursów Metodyków Hufcowych** VI Zlotu Kadry (wzięło udział około 70 osób). Kursanci mieli okazję wysłuchać prezentacji systemu, a następnie dyskutowali o propozycjach w grupach metodycznych.

17.08.2019 - **prezentacja założeń nowej odsłony SIM** podczas **Zbiórki Komendantów i Skarbników Chorągwi** (wzięło udział około 25 osób). Uczestnicy zbiórki mieli okazję wysłuchać prezentacji systemu, a następnie omówić w mniejszych grupach bardziej szczegółowo tematykę: wyzwani i idei gwiazdek/stopni, tropów i sprawności.

31.08.2019 - **konsultacje oraz szkolenia przedpilotażowe** z metodykami wędrowniczymi podczas **Wędrowniczej Watry**. Zostało przeprowadzonych 5 bloków w ramach zajęć programowych WW - w każdym wzięło udział od 5 do 20 uczestników (w sumie ok. 50 osób z przewagą drużynowych i przybocznych). Omawiano szczegółowo wędrownicze instrumenty metodyczne.

3.09.2019 - **zdalne spotkanie zespołu**. Podczas spotkania wymieniono się spostrzeżeniami odnośnie głosów, jakie dotychczas spłynęły w konsultacjach (omówiono kwestie ogólne,

weryfikację postaw w trakcie próby oraz sprawności). Podjęto decyzję o wprowadzeniu w życie tych, które bezsprzecznie uznano za dobre rozwiązania. Spisano także wątki, które nie mogą być zbyt odpowiedzialnie podjęte podczas krótkiego spotkania on-line, stąd zostaną rozstrzygnięte później. Ustalono, które z nich zostaną podjęte podczas październikowej Kuźni Idei i Rozwiązań.

7-8.09.2019 - **szkolenie dla opiekunów drużynowych** biorących udział w pilotażu (**HARP dla ZIM**).

8.09.2019 - **spotkanie grupy roboczej** odnośnie **sprawności w Warszawie**, ustalono na poziomie idei poziomów kanon obowiązkowych sprawności (rozpoczynając od tego co powinien umieć każdy "absolwent" harcerstwa) oraz tryb finalizacji pracy nad weryfikacją dzisiejszych sprawności.

14.09.2019 - **konsultacje** podczas **konferencji instruktorskiej** w ramach **Rajdu Granica** (wzięło udział około 15 osób). Bardzo zróżnicowana grupa, od przybocznych po funkcyjnych chorągwi, miała okazję wysłuchać prezentacji, zadać pytania i podyskutować o części materiałów (wyzwaniach i sprawnościach).

14.09.2019 - **konsultacje podczas zlotu wędrowników** Chorągwi Białostockiej "**O Wschodzie na Wschodzie**" (wzięło udział około 15 osób), zebrani uczestnicy - kadra jednostek wszystkich grup wiekowych mieli okazję wysłuchać prezentacji o systemie i zadawać pytania.

17.09.2019 - **spotkanie zdalne grupy roboczej** odnośnie **materiałów granicznych** nowego systemu, rozważono wszystkie dotychczas zebrane głosy odnośnie strony wizualnej materiałów i zaplanowano pracę nad poprawkami.

21.09.2019 - **konsultacje dla członków Rady Naczelnej ZHP** (wzięło udział około 30 osób), konwencja spotkania polegała na skrótowej prezentacji pomysłu oraz zgłaszania uwag i zadawania pytań ze strony uczestników zbiórki. Uczestnicy dostali wcześniej pakiet materiałów drogą elektroniczną.

od 16.09.2019 - **zbieranie recenzji** ze strony **pracowników naukowych** specjalizujących się w pedagogice lub psychologii.

od 24.09.2019 - **zbieranie recenzji** ze strony wybranych **twórców poprzedniej odsłony** instrumentów metodycznych oraz członków Zespołów Metodycznych funkcjonujących w poprzednich dwóch kadencjach władz naczelnych.

od 30.09.2019 - **zbieranie spostrzeżeń** i sugestii ze strony **ogólnopolskich ruchów programowo-metodycznych**.

1.10.2019 - **webinarium organizacyjne pilotażu SIM**, którego celem było wyjaśnienie roli metodyków oraz zadań drużynowych, którzy zgłosili się do pilotażu oraz rozwianie pojawiających się wątpliwości organizacyjnych.

3.10.2019 - **zdalne spotkanie zespołu**. Omówiono pozostałą część głosów z konsultacji (nt. wyzwań i naramienników) w podobnym trybie jak miesiąc wcześniej. Ponadto, omówiono tematykę tematycznych webinarów, odcinka programu „Dobry wieczór, ZHP”, sposobu przeprowadzenia konsultacji on-line oraz konsultacji podczas Zbiórki Pracy z Kadrami oraz Zbiórki Komendantów i Skarbników Chorągwi.

5.10.2019 - **zbieranie uwag** podczas **Zbiórki Pracy z Kadrami oraz Zbiórki Komendantów i Skarbników Chorągwi**, w których wzięło udział około 50 osób. Krótki panel miał na celu zebranie uwag, jakie uczestnicy sformułowali po uprzednim zapoznaniu się z materiałami przestany drogą elektroniczną.

10.10.2019 - **publikacja materiałów** (regulaminów, programów, przykładów materiałów graficznych) na stronie internetowej Głównej Kwatery ZHP: <https://zhp.pl/hub-gk/instrumenty-metodyczne/> w zakładce "Pliki".

12-13.10.2019 - **szkolenie dla opiekunów drużynowych** biorących udział w pilotażu (**HARP dla ZIM**).

14.10.2019 - **webinarium SIM** poświęcone **naramiennikom** dla drużynowych przez metodyków biorących udział w pilotażu.

19.10.2019 - **konsultacje SIM** podczas **Ogólnopolskiej Konferencji Metodycznej** w Warszawie (konferencja zgromadziła około 120 osób).

24.10.2019 - odcinek **programu „Dobry wieczór, ZHP”** poświęcony reformie instrumentów metodycznych, link do nagrania: <https://www.youtube.com/watch?v=30zkKVjilWw>

29.10.2019 - **webinarium SIM** poświęcone **wyzwaniom** dla drużynowych przez metodyków biorących udział w pilotażu.

12.11.2019 - **webinarium SIM** poświęcone **tropom** dla drużynowych przez metodyków biorących udział w pilotażu.

19.11.2019 - **zdalne spotkanie zespołu**. Przedmiotem rozmowy był przede wszystkim scenariusz przedpilotażowego spotkania ZIM. Podczas Skype omówiono także część kwestii należących do tzw. rozbieżności (miejsc, które w systemie poszczególni instruktorzy ZIM rozumieli inaczej i należało je wyjaśnić).

26.11.2019 - **webinarium SIM** poświęcone **sprawnościom** dla drużynowych przez metodyków biorących udział w pilotażu.

29.11-1.02.2019 - **spotkanie przedpilotażowe ZIM**.

- W piątkowej części spotkania uczestniczyli tylko instruktorzy ZIM, jego treścią było określenie które punkty wspólnego projektu są trzonem naszej propozycji, a gdzie modyfikacje są bardziej prawdopodobne.
- W sobotniej części uczestniczyli goście: recenzenci projektu, Naczelniczka ZHP oraz Wiceprzewodnicząca ZHP. W kilkugodzinnej dyskusji padły najważniejsze argumenty w kwestiach, gdzie instruktorzy ZIM i recenzenci mieli odmienne poglądy. Popołudniu, już w wewnętrznym gronie Zespołu, przedyskutowano w kilku grupach roboczych ostateczne rozwiązania spornych kwestii.
- W niedzielę odbyło się spotkanie poświęcone technicznemu aspektowi pilotażu. A następnie nad zmodyfikowanym kształtem SIM debatowano w grupach metodycznych.

30.11-1.12.2019 - szkolenie dla opiekunów drużynowych biorących udział w pilotażu (**III HARP dla ZIM**)

1.12-31.12.2019 - **wprowadzenie do regulaminu SIM** oraz programów poszczególnych instrumentów metodycznych poprawek wynikających z przyjętych przez Zespół uwag i sugestii recenzentów i konsultantów w celu przygotowania **wersji obowiązującej podczas pilotażu**

3.12.2019 - **webinarium SIM** poświęcone **gwiazdkom** zachowym i **stopniom** harcerskim, a także **zmianom** wypracowanym podczas spotkania w Warszawie dla drużynowych oraz metodyków biorących udział w pilotażu.

7.12.2019 - **warsztaty informacyjne SIM w Jarocinie**, przeprowadzone dla uczestników zbiórki komend hufców na zaproszenie **Komendy Chorągwi Wielkopolskiej** (ponad 40 osób).

8.12.2019 - **warsztaty informacyjne SIM** dla uczestników kursu dla członków kregów akademickich (**KUDR**) w Bydgoszczy.

18.12.2019 - **zdalne spotkanie uzupełniające dla metodyków** uczestniczących w pilotażu, którzy nie brali udziału w spotkaniu w Warszawie na przełomie listopada i grudnia 2019 roku.

Materiały wypracowane podczas kolejnych etapów prac Zespołu można znaleźć na stronie: <https://zhp.pl/hub-gk/instrumenty-metodyczne/>.

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery ZHP w powyższym fragmencie Uchwały XL Zjazdu ZHP nr 11 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego oraz Uchwały nr 5 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego będą kontynuowane. W styczniu 2020 roku rozpoczął się roczny pilotaż wśród zgłoszonych z całej Polski 144 gromad i drużyn. Praktyczne przetestowanie proponowanych pomysłów w pracy wychowawczej jednostek będzie najważniejszym składnikiem decyzji o tym jaki projekt zmian do [Uchwały nr 17/XXXVIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie systemu metodycznego ZHP](#) zarekomenduje ZIM w styczniu 2021 roku, a także jakie regulaminy i programy instrumentów metodycznych przedstawi do uchwalenia Głównej Kwaterze ZHP. Po uzyskaniu akceptacji powyższych władz naczelnych ZHP zmiany najprawdopodobniej weszłyby w życie od 1 września 2021 roku, poprzedzone kompleksowymi szkoleniami dla metodyków i drużynowych w ramach Centralnej Akcji Szkoleniowej zaplanowanej na 2021 rok.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 11 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE HARCERSKIEGO SYSTEMU WYCHOWAWCZEGO (DOT. PROGRAMU UPOWSZECHNIANIA ORAZ WZMOCNIENIA FUNKCJONOWANIA HARCERSKIEGO SYSTEMU WYCHOWAWCZEGO)

W ramach realizacji tego fragmentu uchwały Główna Kwatera podjęła następujące działania:

06.2018 - powierzenie pracy nad programem Wydziałowi Wychowania GK ZHP, **rozpoczęcie prac koncepcyjnych nad dokumentami ZHP, w których opisany został HSW**. Analiza pozwoliła na dostrzeżenie niejasności oraz zebranie kwestii problemowych związanych z HSW w jednym miejscu. W analizie wzięto pod uwagę:

- uchwała nr 2 XXXII Zjazdu ZHP w sprawie Deklaracji Ideowej XXXII Zjazdu ZHP,
- podstawy wychowawcze wraz z materiałami przedzjazdowymi przygotowywanymi przed XXXIII Zjazdem ZHP,
- zmiany w dokumencie Podstawy Wychowawcze,

- uchwała nr 19/XXXIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 18 czerwca 2006 r. w sprawie systemu metodycznego,
- uchwała nr 42/XXXVIII Rady Naczelnej ZHP z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie definicji harcerstwa,
- wyniki analizy i rekomendacje zawarte w Raporcie z wdrożenia i ewaluacji Strategii Rozwoju ZHP na lata 2012-2017,
- wszystkie dokumenty, w których pojawia się pojęcie PROGRAM,
- uchwała XL Zjazdu ZHP nr 9 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie roli religii i rozwoju duchowego w Harcerskim Systemie Wychowawczym oraz Uchwała XL Zjazdu ZHP nr 10 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wychowania duchowego w Związku Harcerstwa Polskiego.

2.02.2019 - **warsztat** dla chętnych uczestników **Zbiórki Pracy z Kadrą "HSW w drużynach"**. Wraz z przedstawicielami czterech chorągwi dyskutowano pomysł zbierania informacji o funkcjonowaniu HSW – o odstępstwach, działających i nie działających elementach, a także ich skutkach wychowawczych. Rozmowa była wstępem do zbierania informacji na ten temat przez osoby odpowiedzialne za program w chorągwiach.

04.2019 - Opublikowanie przez Wydział Wychowania GK ZHP **Raportu z analizy dotychczasowych dokumentów dotyczących harcerskiego systemu wychowawczego**.

Wiosna-jesień 2019 - **zbieranie danych jakościowych nt. funkcjonowania HSW** poprzez współpracę z członkami komend chorągwi odpowiedzialnymi za program (z zaangażowaniem programowców hufców) w celu zbudowania jak najszerszej bazy powodów problemów w funkcjonowaniu HSW w gromadach i drużynach.

8-10.02.2019 - **spotkanie ze skautami w sprawie HSW**. Spotkanie członków Wydziału Wychowania ze skautami z Czech, Słowacji, Portugalii, Wielkiej Brytanii i Irlandii miało na celu zapoznanie się z systemami edukacyjnymi innych organizacji skautowych oraz porównanie ich z naszym opisem Harcerskiego Systemu Wychowawczego.

8-9.06.2019 - **spotkanie grupy koncepcyjnej ds. opisu HSW**. W skład grupy weszli instruktorzy Wydziału Wychowania oraz Zespołu Harcmistrzowskiego GK ZHP, zainteresowani tematem członkowie Rady Naczelnej ZHP (w tym Wiceprzewodnicząca) oraz zastępczyni Naczelniczki ZHP ds. wychowania. Uczestnicy spotkania przeanalizowali gruntownie znane opisy Harcerskiego Systemu Wychowawczego lub/i metody harcerskiej (m.in. opisy znajdujące się w Statucie ZHP i Podstawach Wychowawczych, opisy autorstwa Ewy Grodeckiej i Jana Rossmanna), a także zaktualizowany przez WOSM w 2017 opis metody skautowej. Efektem prac grupy był projekt schematu HSW ujęty w formie trójkąta z fundamentalnymi pytaniami: Do czego wychowujemy? Co robimy? Jak robimy?

6.10.2019 - **panel** dla członków komend chorągwi odpowiedzialnych za wsparcie metodyczne i programowe nt. **funkcjonowania Harcerskiego Systemu Wychowawczego w gromadach i drużynach** w ramach **Zbiórki Pracy z Kadrą i Programu**. Omawiano konkretne przypadki (nie)przejawiania się cech metody harcerskiej w pracy znanych uczestnikom środowisk harcerskich, próbując dojść do sedna zauważonych problemów. Prowadząca zaprezentowała także dotychczas zebrane wnioski z rozmów z programowcami chorągwi - wynik wywiadów przeprowadzonych przez poszczególnych członków Wydziału Wychowania.

6-8.12.2019 - pierwsze **konsultacje projektu schematu HSW** w formie zadania międzybiwakowego dla uczestników Kursu Harcmistrzowskiego „Cogito”.

21.12.2019 - Opublikowanie raportu **Harcerski System Wychowawczy – możliwe przyczyny braku funkcjonowania**.

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery ZHP w powyższym fragmencie Uchwały XL Zjazdu ZHP nr 11 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego oraz Uchwały nr 5 XLI Zjazdu Nadzwyczajnego ZHP z dnia 27 października 2019 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego będą kontynuowane. XLI Zjazd Nadzwyczajny doprecyzował termin powstania programu upowszechnienia oraz wzmocnienia funkcjonowania Harcerskiego Systemu Wychowawczego w gromadach i drużynach i rozpoczęcia jego wdrażania na 31 marca 2021 roku. Do końca 2019 kierowniczka Wydziału Wychowania prowadziła rekrutację do grupy koncepcyjnej ds. programu wzmocnienia HSW, której pierwsze spotkanie odbyło się w lutym 2020 roku.

Więcej na temat prac nad programem wzmocnienia i upowszechniania HSW można przeczytać na stronie: <https://zhp.pl/hub-gk/program-hsw/>.

Więcej na temat prac nad nowym opisem HSW można przeczytać na stronie: <https://zhp.pl/hub-gk/opis-hsw/>.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 11 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE HARCERSKIEGO SYSTEMU WYCHOWAWCZEGO (DOT. DRUŻYNOWYCH)

Zjazd zobowiązał Główną Kwaterę ZHP do podjęcia kompleksowych działań, mających na celu zwiększenie liczby instruktorów w gronie osób pełniących funkcję drużynowego ZHP, a także wzmocnienie w świadomości drużynowych roli przybocznych oraz wagi przygotowania następcy. Do 30 czerwca 2019 roku miał zostać przygotowany i uchwalony plan działań, mających na celu zwiększenie liczby instruktorów w gronie osób pełniących funkcję drużynowego ZHP, a także wzmocnienie w świadomości drużynowych roli przybocznych oraz wagi przygotowania następcy.

Główna Kwatera ZHP w latach 2018 i 2019 przygotowała i opublikowała Ewaluację Systemu pracy z kadrą w ZHP (na lata 2015-17 oraz na rok 2018), każdorazowo uwzględniając w niej część pt. "Drużynowi - przygotowanie do funkcji, motywacja i wsparcie", w której prezentowane były aktualne dane dot. stopni instruktorskich drużynowych, stanu ich przeszkolenia do funkcji oraz wsparcia, jakie otrzymują w hufcu. Materiał był wykorzystywany jako punkt wyjścia do zaplanowanych dyskusji instruktorskich i konsultacji. Wnioski i rekomendacje zawarte w opracowaniach znalazły również swoje odzwierciedlenie w przyjętym później planie działań.

Główna Kwatera ZHP przeprowadziła cykl dyskusji instruktorskich, z których wnioski wykorzystane zostały do stworzenia planu działań. Rozmowy dotyczyły m.in. źródeł problemu braku stopnia instruktorskiego wśród drużynowych; zbieraniu dobrych praktyk ze środowisk, w których większość drużynowych to instruktorzy; wypracowywaniu propozycji i pomysłów jak zmienić aktualny stan rzeczy.

24-25.03.2018 – **blok zajęć podczas Kuźni Idei** pt. „Drużynowy = instruktor – jak doprowadzić do takiej sytuacji?”

7.08.2018 – **blok zajęć podczas Złotowej Kuźni Idei** „Drużynowy = pełnoletni instruktor. Czy to możliwe?”. Zajęcia organizowane były wspólnie przez przedstawicieli: GK ZHP, Zespołu Statutowego RN ZHP, KSI przy GK, Zespołu Harcmistrzowskiego przy CSI ZHP.

2-3.02.2019 - **blok zajęć podczas Ogólnopolskiej zbiórki pracy z kadrą** „Drużynowy - instruktor: jak zwiększyć liczbę instruktorów w gronie osób pełniących funkcję drużynowego ZHP oraz jak wzmocnić w świadomości drużynowych rolę przybocznych oraz wagę przygotowania następcy?”.

1-2.06.2019 - **blok zajęć podczas Ogólnopolskiej Zbiórki Pracy z Kadrami** „Drużynowi - instruktorzy przeszkoleni do funkcji”. Przed zbiórką uczestnicy zajęć otrzymali dodatkowo zadanie do wykonania: zebranie dobrych praktyk z hufców w swojej chorągwi.

W trakcie rozmów z przedstawicielami komend chorągwi dotyczących wychowania i pracy z kadrą (realizowanych w okresie grudzień 2018 – luty 2019) wszystkie **chorągwie zachęcane były do przyjrzenia się sytuacji drużynowych w hufcach. Udostępniono w tym celu narzędzie, opracowane w Chorągwi Gdańskiej ZHP, które umożliwia zebranie i ukazanie danych dotyczących m.in. wieku drużynowego, posiadanie stopnia, przeszkolenia itd. w przejrzysty sposób.** Informacje o rzeczywistym stanie przeszkolenia i przygotowania do funkcji drużynowych w poszczególnych hufcach powinny posłużyć komendzie chorągwi do dalszej pracy z hufcami, mającej na celu doprowadzenie do takiej sytuacji, w której wszyscy (a na pewno większość) drużynowych to instruktorzy z ukończonym kursem drużynowych we właściwej metodyce. Monitoring powinien zostać przeprowadzony w każdej chorągwi celem nie tylko zebrania wiedzy o skali problemu w poszczególnych hufcach, ale przede wszystkim, aby zdiagnozować przyczyny i zaplanować konkretne działania naprawcze dopasowane do potrzeb poszczególnych hufców.

W trakcie prac nad realizacją uchwał zjazdowych dostrzeżono również obszary, w których się one wzajemnie nakładają. W przypadku problemu zarysowanego w ww. uchwale jedną z dróg poprawy sytuacji powinno być **wszecstronne wsparcie drużynowego w przygotowaniu do funkcji oraz podczas jej pełnienia.** Kwestie te ujęte zostały w *Programie wzmocnienia hufców dla zapewnienia ciągłego wsparcia dla drużynowych w prowadzeniu podstawowych jednostek organizacyjnych*, nad którym prace trwały w roku 2018 i zakończyły się w marcu 2019. Aby zapewnić wdrożenie realnej zmiany należy przede wszystkim pracować nad świadomością komend chorągwi a za ich sprawą, nad świadomością komendantów hufców - to od ich decyzji zależy komu zostanie powierzona funkcja drużynowego.

30.06.2019 - **przyjęcie Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 73/2019 z dnia 30 czerwca 2019 r. w sprawie planu działań na lata 2019-2021 w celu zwiększenia liczby instruktorów w gronie osób pełniących funkcję drużynowego i wzmocnienia w świadomości drużynowych roli przybocznych oraz wagi przygotowania następcy.**

W planie opisany został ideał drużynowego, do którego chcemy dążyć, za sprawą realizacji konkretnych zadań przypisanych do hufca, chorągwi i Głównej Kwatery ZHP. Ideał to drużynowy, który:

- Jest pełnoletnim instruktorem,
- Jest świadomy misji ZHP i swojej roli jako wychowawcy,
- Jest przeszkolony do funkcji na kursie drużynowych (we właściwej metodyce),
- Przed objęciem funkcji drużynowego odbył praktykę jako przyboczny (w drużynie działającej w tej samej metodyce, co jednostka, którą prowadzi),
- Rozumie odpowiedzialność wynikającą ze złożonego Zobowiązania Instruktorskiego i wagi przygotowania następcy.

W sierpniu i wrześniu 2019 Główna Kwatera ZHP realizowała **działania związane z rozpowszechnieniem treści uchwały**. Przygotowane zostały infografiki, które prezentują ideał drużynowego oraz zadania poszczególnych hufca, chorągwi i GK ZHP w ramach realizacji, opublikowano je pomocą dostępnych kanałów: stron ZHP na portalu Facebook, grup w ramach Office 356. W Miesięczniku instruktorów ZHP Czuwaj (nr 9, wrzesień 2019) **opublikowany został artykuł pt. „Drużynowy - instruktor, wychowawca”**, przybliżający instruktorom ZHP treść planu działań. **Opublikowany został również artykuł w kwartalniku „Z perspektywy” pt. „Czy drużynowy musi być instruktorem?”**, kierowany do samych drużynowych.

Ważnym zadaniem, realizowanym w maju 2019 było **opracowanie i włączenie do Badania Drużynowego 2019 (Fuksja) nowych pytań**, dotyczących motywacji do zdobywania stopni instruktorskich, roli przybocznego, trudności w uzyskaniu odpowiedniego przeszkolenia do funkcji itp. Wiedza pozyskana od uczestników badania ma pomóc w identyfikowaniu barier i przeszkód, które utrudniają drużynowym osiągnięcie pożądanego przez organizację poziomu przygotowania do funkcji a w konsekwencji przeciwdziałaniu ich wystąpieniu. W lipcu 2019 **opracowane zostały również nowe pytania do Arkusza Analizy Hufca** dot. przygotowania i przeszkolenia drużynowych do funkcji, które posłużą w kolejnych latach do monitorowania wdrożenia planu działań a w 2021 roku do przeprowadzenia jego ewaluacji.

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery ZHP w powyższym fragmencie Uchwały XL Zjazdu ZHP nr 11 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie Harcerskiego Systemu Wychowawczego w zakresie opracowania planu działań w celu zwiększenia liczby instruktorów w gronie osób pełniących funkcję drużynowego i wzmocnienia w świadomości drużynowych roli przybocznych oraz wagi przygotowania następcy zostały zrealizowane terminowo. Plan działań stawia przed Główną Kwaterą ZHP konkretne zadania do realizacji w latach 2019-2021, zaś sama Uchwała XL Zjazdu ZHP zobowiązuje do przeprowadzenia ewaluacji planu do końca września 2021.

Materiały wypracowane podczas kolejnych etapów prac można znaleźć na stronie: <https://zhp.pl/hub-gk/druzynowy-instruktor/> w zakładce „Pliki”.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 12 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE STRATEGII ZHP 2025

Główna Kwatera ZHP planując swoją pracę na 2019 rok podjęła decyzję, że główny nacisk w działaniach podejmowanych na szczeblu centralnym zostanie położony na działania realizujące cele strategiczne wyznaczone w Strategii ZHP 2025 – znalazło to odzwierciedlenie w planie pracy GK ZHP na 2019 rok, w szczególności w położeniu szczególnego nacisku na realizowanie działań wspierających cele strategiczne w obszarze „Skuteczni wychowawczo” Jednocześnie Główna Kwatera ZHP w 2019 roku była aktywnie zaangażowana w spotkania, w trakcie których przedstawiciele chorągwi oraz władz naczelnych wypracowywali kompromis dotyczący Planu taktycznego do Strategii ZHP 2025, a także mechanizmu wdrożenia Strategii ZHP 2025.

Główna Kwatera ZHP opracowała także obszerny materiał poradnikowy dla hufców i chorągwi dotyczące przygotowywania strategii rozwoju hufca i strategii rozwoju chorągwi. Wyjściowe materiały zostały skonsultowane podczas zbiórki komendantów chorągwi i po uwzględnieniu wniesionych uwag i propozycji przygotowano finalną wersję poradników oraz interaktywnej prezentacji dla hufców. Prezentacja została zaprezentowana i omówiona w trakcie zbiórki pracy z kadrą a także w indywidualnych rozmowach z przedstawicielami komend chorągwi: Lubelskiej,

Białostockiej, Zachodniopomorskiej. Materiały udostępniono chorągwiom i hufcom na platformie info.zhp.pl, promowano je również na stronie ZHP na portalu Facebook.

Ponadto Główna Kwatera ZHP opracowała narzędzia do ewaluacji Strategii ZHP oraz uruchomiła je w Arkuszu Analizy Hufca i Badaniu Drużynowego w roku 2019. Arkusz Analizy Chorągwi za rok 2019 zostanie uruchomiony w I kwartale 2020 r.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 13 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE WSPARCIA SZCZEPÓW I HUFCÓW ORAZ KADRY PROGRAMOWEJ (CZĘŚĆ DOT. SZCZEPÓW)

XL Zjazd ZHP wskazał konieczność wzmocnienia szczepów, zobowiązując Główną Kwaterę ZHP do opracowania do 31 grudnia 2018r. i wdrożenia do 31 sierpnia 2021r. **programu wsparcia szczepów**, ze szczególnym uwzględnieniem:

- analizy i modyfikacji odpowiednich dokumentów, które dotyczą pośrednio i bezpośrednio szczepów
- monitorowania liczby i jakości kursów komendantów szczepów realizowanych przez odpowiednie ZKK, a w razie konieczności do organizacji takich kursów lub innych form doskonalących i przygotowujących do pełnienia funkcji we własnym zakresie
- utworzenia Zespołu ds. wspierania szczepów przy GK ZHP i powołania w jego skład instruktorów, którzy mają doświadczenie w działaniu szczepów
- form dla komend szczepów przy organizacji ogólnopolskich zlotów kadry
- przygotowania i rozpropagowania poradnictwa dla komendantów i komend szczepów oraz dla komend hufców w zakresie działania szczepów
- rozważenia zmiany instrukcji tworzenia i działania szczepu i związku drużyn wprowadzając możliwość przynależności jednostki organizacyjnej jaką jest szczep, zarówno do hufca, jak i działającego na jego terenie związku drużyn

W ramach realizacji tego fragmentu uchwały Główna Kwatera ZHP powołała Zespół projektowy ds. programu wsparcia szczepów (w sumie pracowało w nim 8 osób). Nabór do zespołu został zrealizowany za pomocą otwartej rekrutacji, jednym z wymogów stawianych kandydatom było doświadczenie na funkcji komendanta szczepu. W roku 2018 zespół zrealizował następujące działania:

21.02.2018 – Pierwsza telekonferencja zespołu o charakterze organizacyjnym. Zostały **przedyskutowane doświadczenia członków zespołu oraz kwestie istotne dla programu wsparcia szczepów**, określono główne wyzwania stojące przed zespołem.

27.02.2018 – Telekonferencja na temat **ogólnego stanu szczepów w ZHP**. Między członków zespołu zostały rozdzielone zadania dotyczące analizy szczepów. Rozpoczęto prace, wraz z Harcerskim Instytutem Badawczym, nad ankietą skierowaną do komendantów i komend szczepów pt. „Szczepy mówią”.

13.03.2018 – Telekonferencja nt. wyników dotychczasowej pracy; kontynuowanie prac nad ankietą „Szczepy mówią”. Zostały **omówione dalsze kwestie organizacyjne** – poszerzenie

zespołu, terminy spotkań roboczych zespołu, regularność telekonferencji. Rozdzielono kolejne zadania – analiza zebranych informacji dotyczących szczepów.

27.03.2018 – Telekonferencja, podczas której kontynuowano prace nad analizą zebranych informacji dot. szczepów oraz zakończenie prac nad ankietą „Szczepy mówią”.

4.04.2018 – **Rozesłanie I ankiety „Szczepy mówią”** za pomocą maila oraz mediów społecznościowych.

14.04.2018 – Spotkanie robocze zespołu w Warszawie. **Zostały poddane analizie pierwsze odpowiedzi z ankiety „Szczepy mówią”** – zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte. Odbyła się dyskusja na temat wniosków płynących z odpowiedzi.

15.04.2018 – Spotkanie Zespołu projektowego ds. wsparcia hufców, na którym obecny był szef Zespołu projektowego ds. wsparcia szczepów. Zostały wymienione informacje zebrane przez oba zespoły.

10.05.2018 – Telekonferencja, w trakcie której zostały rozdzielone kolejne zadania: **stworzenie grupy koncepcyjnej, rozpoczęcie prac nad drugą ankietą skierowaną do komendantów szczepów, zbadanie motywów powstawania szczepów poprzez bezpośredni kontakt z komendantami, przygotowanie prezentacji zawierającej najważniejsze wyniki I ankiety „Szczepy mówią”** na zbiórkę pracy z kadraj, dyskusja nt. panelu dotyczącego szczepów na czerwcowej Kuźni idei.

24.05.2018 – Telekonferencja podsumowująca pracę z ostatnich tygodni działania zespołu.

12.06.2018 – Telekonferencja podsumowująca pracę wykonaną od czasu poprzedniego spotkania on-line. Ponadto odbyła się **dyskusja odnośnie wyglądu programu wsparcia szczepów**. Zostały rozdzielone kolejne zadania, rozpoczęto prace nad drugą – szczegółową ankietą kierowaną do komendantów szczepów.

27.06.2018 – Telekonferencja, podczas której **pracowano nad drugą ankietą** kierowaną do komendantów szczepów.

Lipiec 2018 – **Opracowanie merytoryczne i graficzne wyników ankiety „Szczepy mówią”**, prace nad drugą ankietą kierowaną do komendantów szczepów.

Sierpień 2018 – **Publikacja materiału Podsumowanie I ankiety „Szczepy mówią”** w Internecie.

5.09.2018 – Telekonferencja, podczas której poruszono tematy: **formy dla szczepowych podczas Zlotu Kadry 2019**, informacji do przekazania uczestnikom zbiórki pracy z kadraj, odcinka programu „Dobry wieczór ZHP” o szczepach, najbliższego spotkania zespołu, październikowej Kuźni Idei, artykułowi do miesięcznika „Czuwaj!”.

11.09.2018 – **Rozesłanie II ankiety „Szczepy mówią”** za pomocą maila oraz mediów społecznościowych (ankieta kierowana była wyłącznie do komendantów szczepów).

19.09.2018 – telekonferencja zespołu, poświęcona **omówieniu nadchodzących wydarzeń** (Kuźnia idei i rozwiązań, nagrania odcinka „Dobry wieczór ZHP” z udziałem członków zespołu). Omówiono propozycję artykułu do „Czuwaj” oraz projekt dokumentu „Wsparcie metodyczne i programowe kadry w ZHP”.

28.09.2018 – **Odcinek „ZHP, Dobry wieczór”** poświęcony szczepom, z udziałem przedstawicieli Zespołu projektowego ds. programu wsparcia szczepów.

29.09.2018 – spotkanie robocze zespołu w Warszawie – **analiza wstępnych wyników II ankiety „Szczepy mówią”**, opracowanie wstępnych wniosków i podział zadań do jej dalszego podsumowania. **Omówienie zarysu programu wsparcia szczepów – określenie celów programu i wstępnego podziału treści w tworzonym dokumencie.**

03.10.2018 – telekonferencja zespołu – **omówienie bieżącej pracy** przy podsumowaniu wyników II ankiety, **uzgodnienie formy prezentacji prac zespołu** na zbiórce pracy z kadrą oraz podczas Kuźni idei i rozwiązań.

5-7.10.2018 – Kurs Komendantów Szczepów „Roszada” w Chorągwi Łódzkiej – udział członków zespołu w kadrze kursu; Zbiórka pracy z kadrą – **prezentacja dotychczasowych wyników pracy zespołu** i wniosków dotyczących pracy z kadrą w interesującym nas obszarze.

17.10.2018 – telekonferencja zespołu – uzupełnienie planu pracy Głównej Kwatery na rok 2019 o działania związane ze wsparciem szczepów, analiza wyników II ankiety. **Doprecyzowanie zakresu dokumentu „Program wsparcia szczepów w ZHP”.**

19-21.10.2018 – Kurs Komendantów Szczepów „Roszada” w Chorągwi Łódzkiej – udział członków zespołu w kadrze kursu i pomoc w poprowadzeniu zajęć kursowych.

24.10.2018 – Telekonferencja zespołu – podział pracy przy przygotowaniu dokumentu „Program wsparcia szczepów w ZHP”. **Omówienie planu pracy Głównej Kwatery po naniesieniu proponowanych działań.** Dalsza analiza wyników II ankiety.

27.10.2018 – Kuźnia idei i rozwiązań w Warszawie – **blok zajęć „Program wsparcia szczepów – co to i dla kogo?”** w czasie, którego skonsultowano wstępne założenia programu wsparcia szczepów z uczestnikami oraz zaprezentowano dotychczas opracowane wyniki II ankiety.

Październik 2018 – **publikacja artykułu „Szczepy zaczynają mówić”** opracowanego przez członków zespołu w nr 10/2018 „Czuwaj”.

07.11.2018 – telekonferencja zespołu, w czasie której **podsumowano spotkanie w czasie Kuźni idei i Rozwiązań**, ustalono udział członków zespołu w kadrze Złotu Kadry ZHP 2019, zaplanowano ostateczną formę podsumowania II ankiety i skonsultowano i uszczegółowiono zakres poszczególnych części dokumentu „Program wsparcia szczepów w ZHP”.

21.11.2018 – telekonferencja zespołu – dalsze **prace nad „Programem wsparcia szczepów w ZHP”** – omówienie poszczególnych części dokumentu. Ustalono ostateczne opracowanie wyników II ankiety.

30.11.2018 – telekonferencja zespołu – **prace nad dokumentem „Program wsparcia szczepów w ZHP”.**

Grudzień 2018 – **publikacja wyników II ankiety „Szczepy mówią”.**

05.12.2018 – telekonferencja zespołu – **ostateczne sprawdzenie i korekty** przygotowywanego dokumentu przed przekazaniem do konsultacji Głównej Kwaterze ZHP.

10.12.2018 – przesłanie przez członkinię GK ZHP ds. pracy z kadrą „Programu wsparcia szczepów” do chorągwi z **prośbą o wyrażenie opinii przez komendy chorągwi** przed jego zatwierdzeniem.

12.12.2018 – **udział szefa zespołu w posiedzeniu Głównej Kwatery ZHP** w celu konsultacji przygotowanego programu.

19.12.2018 – telekonferencja zespołu – omówienie uwag po spotkaniu GK, **ostateczne opracowanie komentowanych zapisów.**

23-30.12.2018 – **analiza opinii przesłanych przez komendy chorągwi**, wprowadzenie ostatecznych poprawek do programu, redakcja i przygotowanie treści uchwały wprowadzającej.

31.12.2018 - **przyjęcie Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 46/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie programu wsparcia szczepów.**

Efektom niespełna rocznej pracy zespołu jest przyjęty 31.12.2018 roku Program wsparcia szczepów. Opisane w nim zostały: wizja, cele i założenia oraz zadania dla poszczególnych szczebli struktury – hufca, chorągwi i GK ZHP. Dokument zawiera również harmonogram wdrożenia programu na poziomie centralnym oraz wytyczne do przeprowadzenia ewaluacji programu w roku 2020.

Główna Kwatera ZHP podjęła w roku 2019 decyzję o zakończeniu funkcjonowania Zespołu projektowego ds. programu wsparcia szczepów i przekształceniu go w stały Wydział ds. Szczepów GK ZHP. W trakcie rozmów z przedstawicielami komend chorągwi dotyczących wychowania i pracy z kadrą (realizowanych w okresie grudzień 2018 – luty 2019), przekazano informacje o treści programu oraz zidentyfikowano osoby odpowiedzialne za wdrażanie programu wsparcia szczepów w poszczególnych chorągwiach. Listę osób oraz spostrzeżenia, które wybrzmiały w rozmowach z chorągwiami przekazano Wydziałowi ds. Szczepów wraz z zadaniem nawiązania z nimi kontaktu.

Wydział ds. Szczepów zrealizował w 2019 roku następujące działania:

21.01.2019 - telekonferencja wydziału - podział chorągwi na grupy, **ustalenie założeń pilotażu programu w chorągwiach**, podział zadań w zespole w czterech obszarach: kształcenie, poradnictwo, promocja, kontakt wewnętrzny z chorągwiami.

6.02.2019 - telekonferencja wydziału - ustalenie zasad rekrutacji do wydziału, **rozpoczęcie prac nad pilotażem w chorągwiach**, omówienie zakresów obowiązków do opisów funkcji członków wydziału i treści komunikatu do chorągwi.

20.02.2019 - telekonferencja wydziału - omówienie agendy marcowego spotkania wydziału, **omówienie opracowanych założeń pilotażu m.in. podziału na regiony chorągwi i przypisanie osób z Wydziału ds. Szczepów do regionów** - utrzymywanie stałego kontaktu, opracowanie przykładowych zakresów obowiązków/opisów funkcji dla osób pracujących ze szczepami zarówno z poziomu hufca, jak i chorągwi, organizacja pilotażowych edycji form, które w przyszłości miałyby zorganizować KCH (formy wymiany doświadczeń dla szczepowych, formy doszkalające dla komend hufców w zakresie współpracy ze szczepami), koordynacja organizacji chorągwiowych edycji ww. form w chorągwiach (lub grupach chorągwi). Omówienie przygotowań do Zlotu Kadry ZHP i planowanego tam Rajdu Komend Szczepów.

10.03.2019 - spotkanie Wydziału ds. Szczepów - **opracowanie listy pytań/zagadnień do telekonferencji w regionach**, decyzja o zaplanowaniu pilotażowych form w 2020 roku, ustalenie dalszego planu działań dot. rekrutacji, **Rajdu Komend Szczepów, poradnictwa** w formie sieci semantycznej, uporządkowania materiałów na dysku on-line grupy.

27.03.2019 - telekonferencja wydziału - **omówienie postępów w kontaktach z chorągwiami**, dyskusja nad kanałami komunikacji i promowania programu (strona internetowa, infografiki).

10.04.2019 - telekonferencja wydziału - **omówienie postępów w kontaktach z chorągwiemi i planach na formy pilotażowe**, podjęcie decyzji o rezygnacji z przeprowadzenia Rajdu Komend Szczepów podczas Zlotu Kadry z uwagi na zbyt małą liczbę uczestników.

24.04.2019 - telekonferencja wydziału - **podsumowanie przygotowanych dla chorągwi zakresów obowiązków**, przekazanie relacji z rozmów z patrolami zgłoszonymi na Rajd w sprawie nowego terminu, ustalenie daty uruchomienia rekrutacji i kanałów, na których rozpowszechniona zostanie informacja.

8.05.2019 - telekonferencja wydziału - **ustalenie szczegółów dot. promocji programu do szerokiego grona uczestników**, informacja o stanie rozmów z chorągwiemi.

22.05.2019 - telekonferencja wydziału - **przedstawienie wyników rekrutacji**, dyskusja nad kandydatami.

5.2019 - program został uwzględniony w materiale poradnikowym dla hufców „Jak napisać strategię rozwoju hufca i plan pracy hufca?”.

5.06.2019 - telekonferencja wydziału - podsumowanie decyzji związanych z rekrutacją nowych członków wydziału, **relacja ze spotkania on-line zespołu opracowującego standardy kursów** (do zespołu oddelegowana została przedstawicielka Wydziału ds. Szczepów).

26.06.2019 - telekonferencja wydziału - **podsumowanie rozmów z grupami chorągwi**, ustalenie listy dalszych zadań, rozpoczęcie współpracy z nowymi członkami wydziału i wdrożenie ich do działania, plan promocji.

3.07.2019 - telekonferencja wydziału w nowym składzie, przedstawienie się członków zespołu, podział zadań, **wdrożenie do pracy przy pomocy Wunderlist**.

24.07.2019 - telekonferencja wydziału - sprawozdanie z realizacji zadań: **monitorowanie liczby kursów komendantów szczepów na terenie Polski, bieżące monitorowanie sytuacji szczepów w ZHP, infografiki i promocja w mediach społecznościowych, podstrona zhp.pl/szczepy - aktualizacja i bieżące prowadzenie**, zbieranie dobrych praktyk i udostępnianie materiałów, w razie potrzeby wspieranie poszczególnych chorągwi w przygotowywaniu kursów szczepowych, poszerzenie AAH i AACH o pytania dotyczące szczepów.

28.08.2019 - telekonferencja wydziału - sprawozdanie z realizacji zadań, **rozpoczęcie prac nad przygotowaniem do Rajdu Komend Szczepów w 2020**.

09.2019 - **promocja treści Programu wsparcia szczepów na stronie ZHP na portalu Facebook**. Cykl kolejno opublikowanych infografik: Zadania hufca – 20.09.2019, Zadania chorągwi – 5.09.2019, Zadania GK – 24.09.2019.

25.09.2019 - telekonferencja wydziału - przygotowanie do październikowego spotkania wydziału, **sprawozdanie z realizacji zadań, nowe działania promocyjne, informacja o stanie prac nad przygotowaniem Rajdu Komend Szczepów**, ustalenia związane z udziałem w Kuźni Idei, omówienie planów dot. webinarium promującego treści programu, telekonferencji komendy rajdu z przedstawicielami chorągwi, poradnictwa na platformie zhp.edu.pl.

19.10.2019 – **spotkanie wydziału w Łodzi**, praca nad zagadnieniami: monitorowanie kursów komendantów szczepów, monitorowanie sytuacji szczepów, promocja, podstrona o szczepach na stronie internetowej ZHP, Rajd Komend Szczepów, kontakt z osobami odpowiedzialnymi za

realizację programu wsparcia szczepów w chorągwiach, poradnictwo w formie sieci semantycznej, standard kursu komend szczepów i związków drużyn.

6.11.2019 – telekonferencja wydziału: **podsumowanie dotychczasowej pracy**, ustalenie dalszych zadań na najbliższe tygodnie.

27.11.2019 – telekonferencja wydziału: **podsumowanie dotychczasowej pracy**; główny temat to promocja szczepów w sieci.

Wypracowane materiały są dostępne na stronie: <https://zhp.pl/hub-ak/program-wsparcia-szczepow/>.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 13 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE WSPARCIA SZCZEPÓW I HUFCÓW ORAZ KADRY PROGRAMOWEJ (CZĘŚĆ DOT. HUFCÓW)

XL Zjazd ZHP wskazał konieczność wzmocnienia szczepów i hufców oraz wsparcia kadry programowej w celu wsparcia drużynowych, zobowiązując Główną Kwaterę ZHP do opracowania do 31 grudnia 2018r. i wdrożenia do 31 sierpnia 2021r. **programu wzmocnienia hufców dla zapewnienia ciągłego wsparcia dla drużynowych w prowadzeniu podstawowych jednostek organizacyjnych**, ze szczególnym uwzględnieniem:

- roli i sposobów wsparcia chorągwi w bieżącym i systematycznym wspieraniu hufców w zakresie pracy z drużynowymi
- wsparcia ze strony GK ZHP dla chorągwi w zakresie pracy referatów bądź zespołów realizujących ich zadania, a także monitorowania ilości i jakości szkoleń organizowanych dla instruktorów odpowiedzialnych za wsparcie drużynowego, dbanie o ich poziom oraz organizację ogólnopolskich form doskonalących i umożliwiających wymianę doświadczeń
- przeprowadzenia konsultacji w zakresie zasad działania namiestnictw i ich umocowania w odpowiednich dokumentach
- utworzenia zespołu wspierania hufców przy GK ZHP.

W ramach realizacji tego fragmentu uchwały Główna Kwatera ZHP powołała Zespół projektowy ds. programu wsparcia hufców (w sumie pracowało w nim 9 osób). W roku 2018 podjęto następujące działania:

01.03.2018 – **Pierwsze spotkanie skypowe zespołu** – sprawy organizacyjne, ustalanie zasad współpracy.

15.3.2018 – Spotkanie skypowe – **ułożenie harmonogramu pracy zespołu**.

28.03.2018 – Spotkanie skypowe – **opracowanie obszarów wspierania drużynowego przez hufiec**.

24.03.2018 – **Warsztat podczas Kuźni Idei „Wspieranie programowo-metodyczne drużynowych w hufcach ZHP”**. Warsztat prowadzony był przez hm. Lucynę Czechowską i hm. Zbigniewa Nowaka, wnioski z niego zostały wykorzystane w pracach Zespołu projektowego ds. programu wsparcia hufców (materiały znajdują się w zakładce KADRA PROGRAMOWA I METODYCZNA).

W trakcie zajęć uczestnicy pochylili się nad problemem dokonania zmian w dokumencie „Zasady wspierania programowo-metodycznego drużynowych w ZHP” pod kątem zadań przypisanych do poszczególnych szczebli i podjęli próbę określenia ich priorytetyzacji. W drugim kroku uczestniczy panelu mieli rozpocząć dyskusję nad tym, jak można te zadania pogrupować i jakim osobom/zespołom w hufcu można je przypisać.

15.04.2018 – **Spotkanie w Warszawie – praca koncepcyjna nad przeformułowaniem zasad wspierania programowo-metodycznego drużynowych**, opracowanie obszarów wspierania hufców przez chorągwie, podsumowanie dotychczasowych prac i zaplanowanie kolejnych, opracowanie warsztatu na zbiórkę pracy z kadrą.

13.05.2018 – **Zbiórka pracy z kadrą – warsztat, podczas którego wypracowaliśmy różnorodne formy wspierania hufców przez chorągwie oraz sposoby działania hufca mające na celu efektywne wspieranie drużynowych**. W rezultacie powstał materiał „Hufce 500 plus i 500 minus”.

07.06.2018 – Spotkanie skypowe – **dobre praktyki na linii hufiec-chorągiew, priorytetyzacja zadań hufców**.

14.06.2018 – Spotkanie skypowe – **podsumowanie pracy oraz ustalenie harmonogramu działań na wakacje**.

10.08.2018 – **Warsztat podczas Złotej Kuźni Idei „Różne modele funkcjonowania hufca”**. Dobry hufiec to dobre drużyny. Dobra drużyna to wypadkowa kilku zależności m.in. umiejętności drużynowego, otoczenia społecznego w którym działa, zewnętrznych form wsparcia. Celem działania hufca jest tworzenie warunków do działania jednostek organizacyjnych. Jak to zrobić efektywnie? Jak badać potrzeby drużynowych? Jaki model funkcjonowania hufca wybrać?

7.10.2018 – **Warsztat podczas październikowej Zbiórki pracy z kadrą zespół przeprowadził na temat największych wyzwań dla chorągwi w pracy z hufcami**. Wnioski wypracowane podczas warsztatu zostały uwzględnione w pracach nad programem.

10/12.2018 - **Redakcja Programu wzmocnienia hufców dla zapewnienia ciągłego wsparcia dla drużynowych w prowadzeniu podstawowych jednostek organizacyjnych**. Oprócz pracy zdalnej poszczególnych członków zespołu odbyło się w tym okresie 6 telekonferencji zespołu w dniach: 10.10.2018, 16.10.2018, 6.11.2018, 21.11.2018, 6.12.2018, 17.12.2018. Wszystkie spotkania on-line służyły dyskusji nad poszczególnymi częściami programu i systematycznej kontroli postępów nad jego tworzeniem.

Program został opracowany pod koniec grudnia 2018, ale mając na uwadze, że założenia programu wyraźnie splotały się z uchwaloną na XL Zjeździe ZHP Strategią ZHP na lata 2018-25 podjęto decyzję o wstrzymaniu się z uchwaleniem programu przed podjęciem decyzji o tym czy i w jaki sposób strategia będzie realizowana (decyzja w tej sprawie miała zapaść w pierwszym kwartale 2018 roku, ale przesunęła się w czasie aż do I kwartału roku 2019).

Zespołowi zależało szczególnie na tym, aby program był spójny z planem wdrażania strategii a w miarę możliwości ujęty w jego ramach. Tak się finalnie stało i w treści planu taktycznego, znalazły się odniesienia do programu wzmocnienia hufców. Drugim powodem przesunięcia w czasie uchwalenia programu była chęć rzetelnego skonsultowania jego treści z nowymi komendami chorągwi. Zjazdy chorągwi, które decydowały o wyborze nowych składów komend, odbywały się aż do pierwszych dni grudnia 2018, co nie dawało zespołowi możliwości uzyskania informacji zwrotnej od wszystkich nowo wybranych komend. Wspomnieć należy, że okresie

organizacji zjazdu nadzwyczajnego w 2019 r. konsultowanie projektu programu nie stanowiło priorytetu dla komend chorągwi, zaś konstrukcja programu jasno wskazywała, że głównym jego realizatorem mają być właśnie one.

W roku 2019 podjęto następujące działania:

17.01.2019 - Odbłyło się **spotkanie poświęcone dyskusji nad treściami programu podczas zbiórki komendantów chorągwi**. Miało ono wpływ na jakość programu i zmiany w jego treściach, wprowadzone na wniosek komendantów chorągwi.

01/02.2019 - **Program został przekazany do konsultacji on-line wszystkim komendom chorągwi, zebrane zostały uwagi i komentarze oraz na ich podstawie, wprowadzone poprawki.**

2-3.02.2019 - **Odbyły się zajęcia z przedstawicielami komend chorągwi i zespołów chorągwiowych podczas zbiórki pracy z kadrą**. Uczestnicy pracowali nad zagadnieniami związanymi z zadaniami przygotowującymi do wdrożenia na poziomie chorągwi zapisów *Programu wzmocnienia hufców dla zapewnienia ciągłego wsparcia dla drużynowych w prowadzeniu podstawowych jednostek organizacyjnych*. Praca w grupach opierała się o następujące zagadnienia: opinia na zjazd hufca - jak ją napisać i wykorzystywać jako narzędzie; Jak dzielić się wiedzą o hufcach; Jak wspierać hufce w procesie tworzenia strategii rozwoju hufca; Jak analizować i na bieżąco monitorować pracę hufca.

2/3.2019 - **Program został złożony do redakcji i korekty.**

18.03.2019 - Program został przyjęty **uchwałą Głównej Kwatery ZHP nr 54/2019 z dnia 18 marca 2019 r. w sprawie programu wzmocnienia hufców** dla zapewnienia drużynowym stałego wsparcia w prowadzeniu przez nich podstawowych jednostek organizacyjnych.

Efektem ponad rocznej pracy zespołu jest przyjęty 31.12.2018 roku Program wzmocnienia hufców dla zapewnienia drużynowym stałego wsparcia w prowadzeniu przez nich podstawowych jednostek organizacyjnych. Opisane w nim zostały: cele i proponowany harmonogram jego wdrażania; proces analizy sytuacji hufca wraz z pytaniami diagnostycznymi; propozycje działań, które można podjąć na szczeblu hufca w zależności od możliwości i form wsparcia ze strony chorągwi i GK; tryb ewaluacji programu oraz wnioski i rekomendacje od zespołu.

Dodatkowe działania podjęte przez członków zespołu:

3/8.2019 - **przygotowanie i przeprowadzenie Kursu komendantów hufców podczas LAS na Zlocie Kadry ZHP w Perkozie**. Program kursu stanowił jednocześnie pilotaż bazowych treści do standardu kursu, który ma powstać w ciągu najbliższych miesięcy. W skład zespołu opracowującego standardy weszła szefowa Zespołu projektowego ds. programu wsparcia hufców (co zapewnia ciągłość i dobry transfer wiedzy).

5/6.2019 - **przygotowanie i przekazanie rekomendacji dla Zespołu Statutowego RN ZHP dot. istotnych aspektów funkcjonowania hufca**. Materiał opracowany został w oparciu o wnioski, wyniki z dyskusji i pracy zespołu nad opracowaniem programu wzmocnienia hufców.

5.2019 - program został uwzględniony w materiale poradnikowym dla hufców "Jak napisać strategię rozwoju hufca i plan pracy hufca?".

10/11/12.2019 – **rozpoczęcie cyklu rozmów z przedstawicielami komend chorągwi odpowiedzialnymi za wsparcie hufców** – monitorowanie postępów prac nad opracowaniem i przyjęciem programu wsparcia hufców w każdej z chorągwi (zgodnie z założeniami uchwały GK

ZHP). Rozmowy prowadzone były w oparciu o przygotowany na podstawie zapisów uchwały arkusz za pytaniami i zagadnieniami. Do końca roku przeprowadzone zostały rozmowy z przedstawicielami chorągwi:

- 18.10.2019 - Chorągiew Łódzka
- 10.12.2019 - Chorągiew Gdańska
- 12.12.2019 - Chorągiew Zachodniopomorska
- 28.12.2019 - Chorągiew Białostocka
- 28.12.2019 - Chorągiew Warmińsko-Mazurska
- 30.12.2019 - Chorągiew Kujawsko-Pomorska

Rozmowy z pozostałymi chorągwiami będą kontynuowane w roku 2020.

Wypracowane materiały są dostępne na stronie: <https://zhp.pl/hub-gk/program-wsparcia-hufcow/>.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 13 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE WSPARCIA SZCZEPÓW I HUFCÓW ORAZ KADRY PROGRAMOWEJ (CZĘŚĆ DOT. KADRY PROGRAMOWEJ)

W ramach realizacji tego fragmentu uchwały Główna Kwatera ZHP sformowano nieformalną Grupę koncepcyjną ds. wspierania programowo-metodycznego złożoną z przedstawicieli komend chorągwi oraz wydziałów Głównej Kwatery ZHP (w sumie pracowało w niej 12 osób).

W roku 2018 podjęto następujące działania:

27-28.01.2018 – **warsztat odnośnie OKP** dla chętnych uczestników styczniowej **Zbiórki Pracy z Kadra** (uczestniczyło około 15 osób).

07.02-15.03 – **konsultacje on-line przy pomocy gry „Przed wszystkim nie szkodzić”** odnośnie priorytetyzacji zadań poszczególnych szczebli struktury we wspieraniu programowo-metodycznym drużynowych ZHP (przeanalizowano 33 arkusze wypełnione przez od 1 do 5 osób).

21.02.2018 – inauguracyjny **skype Grupy koncepcyjnej**.

7.03.2018 – **skype Grupy koncepcyjnej** w sprawie I Kuźni Idei.

15.03.2018 – **skype prowadzących panele** na I Kuźni Idei.

24-25.03.2018 – prowadzenie **dwóch paneli podczas I Kuźni Idei**: Kadra programowa – definicja, zadania, sposoby wspierania, Priorytetyzacja zadań wspierania programowo-metodycznego w hufcu – podsumowanie ogólnopolskich konsultacji (uczestniczyło około 20 osób).

4.04.2018 – **skype Grupy koncepcyjnej** podsumowujący I Kuźnię Idei w zakresie układu zadań hufców wraz z hierarchią ważności oraz zaplanowanie dalszej pracy Grupy.

14.04.2018 – **konsultacja** materiałów Grupy podczas spotkania **Zespołu projektowego ds. programu wsparcia hufców**.

12-13.05.2018 – **warsztaty** dla komend chorągwi podczas **Zbiórki Pracy z Kadra**: definicje, hierarchia ważności zadań chorągwi i GK, sposoby wspierania kadry (uczestniczyło około 10 osób).

7.06.2018 – wspólny **skype Grupy koncepcyjnej oraz Zespołu projektowego ds. programu wsparcia hufców** w celu skoordynowania dalszych prac nad zagadnieniami będącymi w centrum zainteresowania obu zespołów.

29.06.2018 – podział zespołu na trzy grupy robocze odnośnie 1. aktualizacji pytań w Arkuszu Analizy Chorągwi (AACH) i Arkuszu Analizy Hufca (AAH); 2. nowej odsłony odznaki kadry programowej; 3. bliźniaczego dokumentu do “Kształcenie kadry w ZHP”, który regulowałby opracowywane podejście do wsparcia metodycznego i programowego kadry ZHP.

9.07.2018 – opracowanie i przekazanie do Harcerskiego Instytutu Badawczego **modyfikacji pytań do AACH2018 i AAH2018**.

25.09.2018 – **skype Grupy koncepcyjnej** - podsumowanie wakacyjnej pracy nad nowym dokumentem, zebranie propozycji do przedstawienia na forum całej Grupy koncepcyjnej.

27.09.2018 – **skype** wspólnie z **Zespołem projektowym ds. wsparcia szczepli i z szefową Zespołu projektowego ds. programu wsparcia hufców** we wspieraniu drużynowego omawiający propozycję dokumentu “Wspieranie metodyczne i programowe kadry w Związku Harcerstwa Polskiego”.

5.10.2018 – **spotkanie małej grupy odnośnie nowej wersji odznak** dla kadry programowej i metodycznej, przygotowanie materiału konsultacyjnego na zbiórkę pracy z kadrami.

6-7.10.2018 – **dwa panele w ramach Zbiórki pracy z kadrami** w Toruniu: Zorganizowanie do pracy w nowej kadencji – rozwiązanie strukturalne oraz Odznaki Kadry Programowej i Odznaki Kadry Metodycznej (uczestniczyło około 15 osób).

27.10.2018 – **sesja plakatowa odnośnie zmiany OKP** podczas **Jesiennej Kuźni i Rozwiązań** (uczestniczyło 20 osób).

17.11.2018 – **zajęcia konsultacyjne Quo vadis OKP?** podczas **Zbiórki skórzanych sznurów** (uczestniczyło około 15 osób).

19.12.2018-31.12.2018 – Zdalne **konsultacje** zaproponowanej przez Grupę koncepcyjną treści **Programu** wspierania kadry programowej i metodycznej **w gronie komend chorągwi**.

28.11.2018 – **skype Grupy koncepcyjnej** w celu opracowania Programu wsparcia kadry programowej i metodycznej oraz przygotowania konsultacji on-line nowej wersji odznak dla kadry metodycznej i programowej.

20.12.2018-20.01.2019 – **Konsultacje on-line** skierowanie do wszystkich instruktorów ZHP w oparciu o Pytania kierunkowe do **Odznak Kadry Metodycznej i Programowej**.

31.12.2018 – **przyjęcie Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 47/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie programu wspierania kadry programowej i metodycznej**.

Efektom niespełna rocznej pracy Grupy jest przyjęty 31.12.2018 roku Program wspierania kadry programowej i metodycznej zawierający zwięzłą diagnozę sytuacji, podstawowe definicje, hierarchię zadań we wspieraniu metodycznym i programowym, a także wytyczne wdrażania programu dla harcerskich komend. Przyjęty dokument kończy ważny etap uporządkowywania tej sfery obowiązków spoczywających na harcerskich komendach, zaś aktywny udział komend chorągwi (członkostwo w grupie koncepcyjnej, konsultacje podczas Zbiórki Pracy z Kadrami, rozmowa na Zbiórce Komendantów Chorągwi, dwie tury indywidualnych rozmów ze wszystkimi

komendami chorągwi) znalazły swoje odzwierciedlenie w sposobie ułożenia się do pracy w nowej kadencji dużej części z nich.

Główna Kwatera ZHP podjęła w roku 2019 następujące działania mające na celu wdrożenie Programu wspierania kadry programowej i metodycznej:

28.01.2019 – **skype Grupy koncepcyjnej** w celu podsumowania wyników konsultacji on-line oraz zaplanowania przebiegu panelu podczas Zbiórki pracy z kadłą w Ołtarzewie.

2-3.02.2019 – **panel „Odznaki kadry metodycznej i programowej”** przeprowadzony przez członków Grupy koncepcyjnej podczas **Zbiórki pracy z kadłą** w Ołtarzewie.

12-17.02.2019 – **samodzielna praca zdalna** członków Grupy koncepcyjnej w zakresie szans i zagrożeń **3 alternatywnych modeli** wsparcia kadry metodycznej i programowej.

18.02.2019 – **skype Grupy koncepcyjnej** w celu wypracowania rekomendacji dla Głównej Kwatery ZHP.

20.02.2019 – zaprezentowanie **rekomendacji Grupy koncepcyjnej na protokołowanym posiedzeniu Głównej Kwatery ZHP** oraz początek dyskusji kierunkowej.

14.03.2019 – **kierunkowa decyzja Głównej Kwatery ZHP** na mocy, której nowy dokument „Wsparcie metodyczne i programowe kadry w Związku Harcerstwa Polskiego” ma odzwierciedlać nacisk na budowanie wspólnot metodycznych. Uznano, że odznaka (zarówno metodyczna jak i OKP) nie jest niezbędnym elementem budowania kompetencji kadry w tym obszarze, a biorąc pod uwagę silny opór części środowiska instruktorskiego podjęto decyzję o przerwaniu prac koncepcyjnych nad nią.

20.03.2019 – **skype Grupy koncepcyjnej** w celu uzupełnienia opracowanej wcześniej hierarchii zadań poszczególnych szczebli struktury opisami osób/zespołów, które powinny je realizować.

01-30.04.2019 – **konsultacje on-line** treści dokumentu “Wsparcie metodyczne i programowe kadry w Związku Harcerstwa Polskiego”.

24.04.2019 - **odcinek programu „ZHP, Dobry wieczór!”** poświęcony wsparciu metodycznemu i programowemu w celu zapoznania instruktorów ZHP z tematyką i zachęcenia do wzięcia udziału w konsultacjach, link do nagrania: <https://www.youtube.com/watch?v=QgbAblxa5hw>.

1-6.05.2019 – zebranie i przedyskutowanie wszystkich uwag, **wprowadzenie stosownych modyfikacji do dokumentu** oraz przekazanie do przyjęcia Głównej Kwaterze ZHP.

27.05.2019 – **przyjęcie uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 65/2019 z dnia 27 maja 2019 r.** w sprawie przyjęcia dokumentu „Wsparcie metodyczne i programowe kadry w Związku Harcerstwa Polskiego”.

1-2.06.2019 - informowanie uczestników **Ogólnopolskiej Zbiórki Referatów Metodycznych** o przyjętym dokumencie oraz przekazanie materiałów promocyjnych (cykl infografik, notatnik zawierający zadania komend chorągwi w zakresie wsparcia metodycznego i programowego).

07-09.2019 - **modyfikacja pytań** dotyczących wsparcia metodycznego i programowego w **AAH2019** oraz **AACH2019**.

9.10.2019 - publikacja **materiału poradnikowego Komentarz do dokumentu** „Wsparcie metodyczne i programowe kadry w Związku Harcerstwa Polskiego”, link do materiału:

http://cbp.zhp.pl/poradniki/komentarz-do-dokumentu-wsparcie-metodyczne-i-programowe-kadry-w-zwiazku-harcerstwa-polskiego/?fbclid=IwAR2iT6au8Di2v67iG3GRHKIk45v3AbIbo6a_L8xUvIglvH0QJGC-waUYF-A.

17-19.11.2019 – informowanie uczestników **Kursu dla metodyków chorągwianych** „Metodyk! Chorągwie” o przyjętym dokumencie i jego treści.

Materiały wypracowane podczas kolejnych etapów prac Grupy koncepcyjnej można znaleźć na stronie: <https://zhp.pl/hub-gk/kadra-programowa-i-metodyczna/> w zakładce „Pliki”.

Zadania przewidziane dla Głównej Kwatery w powyższym fragmencie uchwały zostały w pełni zrealizowane. W roku 2019 Główna Kwatera ZHP realizowała także zadania wynikające z dokumentu Wsparcie metodyczne i programowe kadry w Związku Harcerstwa Polskiego, które uszczegółwiają wytyczne wdrażania Programu przez GK ZHP z punktu 4 (więcej na ten temat można przeczytać w części B sprawozdania).

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 14 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE WZMOCNIENIA DZIAŁANIA RUCHU PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA/ UCHWAŁA NR 4 XLI ZJAZDU NADZWYCZAJNEGO ZHP Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2019 R. W SPRAWIE WZMOCNIENIA DZIAŁANIA RUCHU PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

W roku 2018 trwały prace nad budową składu wydziału oraz określeniem jego zadań. Wydział został powołany w 2019 roku. W trakcie zbiórki z komendantami chorągwi w styczniu 2018 roku w jednym z paneli dyskusyjnych został szczegółowo omówiony potencjalny model funkcjonowania odnowionego Ruchu Przyjaciół Harcerstwa, dodatkowo zbieramy informacje na temat działających Kręgów Przyjaciół Harcerstwa w celu ustrukturyzowania zadań kręgów.

Ponadto w 2019 roku członkowie Wydziału nawiązali kontakt z Boy Scouts of America (BSA) w celu pozyskania informacji o programie współpracy z sojusznikami, który jest prowadzony przez BSA; założenia tego programu zostały zaprezentowane przez szefa BSA MICHAELA B.SURBAUGH w trakcie jego wizyty w ZHP na początku lipca 2019 roku. Wydział opracował także wstępny pomysł modelu funkcjonowania Ruchu Przyjaciół Harcerstwa, który był zaprezentowany jednej z komisji Rady Naczelnej ZHP w maju 2019 roku.

41. Zjazd Nadzwyczajny ZHP dokonał zmiany w uchwale 40. Zjazdu ZHP poprzez wykreślenie punktu 1. mówiącego o konieczności wypracowania modelu funkcjonowania RPH oraz wspierania w tym zakresie chorągwi. Zmiana ta była poprzedzona konsultacjami z komendantami chorągwi oraz delegatami. W uchwale pozostały kwestie dotyczące aktualizacji instrukcji oraz pracy nad oznaczeniem przynależności do RPH. Główna Kwatera ZHP w roku 2019 wypracowała propozycję podniesienia rangi wręczanej odznaki poprzez dodanie nowych elementów. Konsultacje proponowanych zmian oraz złożenie projektu zmian do Rady Naczelnej ZHP planowane jest na I/II kwartał 2020 r.

UCHWAŁA XL ZJAZDU ZHP NR 15 Z DNIA 10 GRUDNIA 2017 R. W SPRAWIE WNIOSKÓW SZCZEGÓLOWYCH

KRYTERIA DRUŻYNY SPECJALNOŚCIOWEJ

W ramach realizacji tego fragmentu uchwały Główna Kwatera ZHP podjęła następujące działania:

11.01.2018 – **powołanie nieformalnego, 5-osobowego zespołu** składającego się z przedstawicieli trzech wydziałów specjalnościowych (Wydziału Wsparcia Specjalnościowego, Wydziału Wychowania Wodnego oraz Harcerskiej Szkoły Ratownictwa)

23.03.2018 – **zaprezentowanie** wypracowanego przez zespół i skonsultowanego przez wydziały **projektu podczas I Kuźni Idei** w Warszawie, w panelu uczestniczyło kilkanaście osób

25.03.2018 - **przekazanie materiału** w formie modyfikacji Instrukcji tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego **do Zespołu ds. opcji zero** do włączenia w szerszy proces konsultacji Instrukcji

09.2018 - prowadzone **drogą internetową ogólnopolskie konsultacje** (wzięło w nich udział 19 osób) ujawniły porównywalną ilość głosów popierających wprowadzenie kryteriów drużyny specjalnościowej oraz jego przeciwników – podjęto decyzję o wydłużeniu konsultacji

4-6.01.2019 – podczas **konferencji specjalnościowej „W połowie drogi”** odbył się panel nt. kryteriów drużyny specjalnościowej, który zaaprobował ich wizję, w konferencji uczestniczyło ponad 50 osób

21.02.2019 – odbyła się **telekonferencja kierowników trzech wydziałów specjalnościowych** z Zastępczynią Naczelniczki ZHP hm. Lucyną Czechowską, podczas której wyjaśniono ostatnie kwestie sporne i niejasności

11.03.2019 – **finalną wersję** kryteriów **przekazano do Zespołu ds. opcji zero** w celu sformułowania właściwych zapisów w Instrukcji

25.03.2019 – podczas swojego protokołowanego posiedzenia **Główna Kwatera zatwierdziła kształt kryteriów drużyny specjalnościowej** i poleciła Zespołowi ds. opcji zero ująć je w najnowszej nowelizacji Instrukcji

10.07.2019 – została **przyjęta Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 75/2019** z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie Instrukcji tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego, **zawierająca kryteria jednostek specjalnościowych**

Powyższy fragment Uchwały Zjazdu ZHP nr 15 z dnia 10 grudnia 2017 r. w sprawie wniosków szczegółowych został w pełni zrealizowany, nie wymagając dalszych prac w przyszłości.

ZESPÓŁ DS. OPCJI ZERO

Zespół ds. Opcji Zero od grudnia 2017 r. do października 2019 r. pracował w trybie spotkań on-line. W trakcie tego czasu zaktualizowaliśmy następujące instrukcje i regulaminy:

Instrukcja Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej

Aktualizacja tego dokumenty odbywała się przy ścisłej współpracy z pełnomocnikami komendantów chorągwi i Naczelniczki ZHP ds. HALiZ.

W I kwartale 2018 roku Zespół prowadził konsultacje oraz przygotował aktualizacje Instrukcji Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej. Najważniejszym powodem nowelizacji była seria zmian przepisów państwowych i konieczność dostosowania do nich wewnętrznych regulaminów obowiązujących w ZHP. W znowelizowanej wersji Instrukcji HALiZ uwzględniono zmiany w następujących dokumentach:

- Ogólne rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. o ochronie danych (nakazuje mocniejszą ochronę danych osobowych),
- Ustawa z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz.U. 2017 poz. 2361),
- Ustawa z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2017 poz. 1566, 2180) (dotyczy wszystkich kąpielisk obozowych i wszystkich pomostów, również tymczasowych),
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2016 poz. 862).

Przy okazji zmian, spowodowanych zmianą przepisów państwowych, wprowadziliśmy także poprawki sugerowane przez chorągwie, m.in. uelastyczniono tryb zatwierdzania HALiZ, umożliwiając chorągwiom dostosowywanie go do swoich potrzeb. Chorągwie zyskały większą dowolność w określaniu formy zatwierdzania, np. możliwość przesyłania dokumentów do zatwierdzenia elektronicznie, przenoszenie treści między dokumentami.

Jedną z największych zmian Instrukcji była konsekwencją Ustawy o imprezach turystycznych. Ustawa ta narzuciła nowe, bardzo wymagające obowiązki na organizatorów szeroko rozumianych przedsięwzięć turystycznych, określiła też zestaw warunków, których spełnienie wyłącza przedsięwzięcia spod postanowień ustawy. Warunki te są spełnione dla obozów i zimowisk harcerskich, w żaden sposób nie można ich jednak spełnić na obozach zarobkowych dla osób spoza ZHP. Konsekwencją było całkowite oddzielenie HALiZ od działalności zarobkowej prowadzonej przez chorągwie i brak możliwości „mieszania” na jednej formie harcerzy i osób spoza ZHP.

Kolejnym ważnym powodem zmiany Instrukcji było wdrożenie odpowiednich zapisów RODO.

Obecnie Instrukcja HALiZ dotyczy wyłącznie obozów harcerskich, działania zarobkowe dla niezrzeszonych podlegają tylko ogólnym regulacjom państwowym – w tym Ustawie o imprezach turystycznych, ze wszystkimi jej konsekwencjami.

Istotnym krokiem było również wdrożenie uchwały 40. Zjazdu ZHP dotyczącej tożsamości ZHP. Znowelizowana Instrukcja HALiZ jasno stwierdzała, że próby „obchodzenia” przez niektóre środowiska instrukcji i wyjeżdżania na obozy organizowane poza ZHP nie będą przez Związek traktowane jako obozy harcerskie, np. nie będą uznawane za źródło doświadczenia wymaganego w próbach na stopnie.

W IV kwartale 2018 roku po zakończonej Harcerskiej Akcji Letniej rozpoczęliśmy ponowne konsultacje z pełnomocnikami komendantów chorągwi ZHP ds. HALiZ. Kluczowe znaczenie przy tej aktualizacji miał pilotaż prowadzony przez Chorągiew Stołeczną ZHP podczas HAL2018. Wyniki pilotażu zostały zaprezentowane i omówione na spotkaniu pełnomocników ds. HALiZ w wyniku czego powstały konkretne rekomendacje do kolejnych zmian w instrukcji. Zmiany przyjęliśmy uchwałą 11 kwietnia 2019 r.

Instrukcja tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego

W roku 2018 ze względu na wejście w życie RODO dokonaliśmy aktualizacji Instrukcji w tym zakresie. Przede wszystkim opracowaliśmy nowe deklaracje członkowskie oraz zgody na przynależność do ZHP. Rozpoczęliśmy i zakończyliśmy w IV kwartale 2018 roku otwarte konsultacje dotyczące całej zawartości dotychczasowej Instrukcji oraz dołączonych kryteriów dla drużyn specjalnościowych. Ponadto dokonaliśmy ewaluacji poprzedniej instrukcji pod względem RODO. Ujęliśmy w nowym wzorach deklaracji członkowie/zgodzie na przynależność wszystkie kwestie, w których potrzebne były odrębne klauzule i zgody. Dzięki temu rozwiązaniu nie ma już konieczności umieszczania dodatkowych klauzul organizując jakiegokolwiek przedsięwzięcia dla członków ZHP. Ponieważ dokumenty te znacząco powiększyły swoją objętość wprowadziliśmy 3 drogi ich składania:

- tradycyjną drogą papierową (powinniśmy wówczas do każdego egzemplarza dołączyć kompletny wydruk klauzul),
- za pośrednictwem poczty harcerskiej na Office365 – przesyłamy rodzicowi/opiekunowi prawnemu dokument do wypełnienia, a on odsyła nam czytelny skan/zdjęcie z wypełnionymi danymi i zaznaczonymi polami wyboru (przy wizerunku ma prawo nie wyrazić zgody),
- za pośrednictwem formularza-aplikacji, która zostanie udostępniona do końca sierpnia w Office365.

Ponadto w instrukcji zmieniły się zasady organizowania biwaków. Biwak jest teraz traktowany jak jedna z wielu śródrocznych form pracy środowiska, jego przeprowadzenie nie wymaga osobnej zgody z hufca – wystarczy przekazać do hufca określone informacje.

Zmieniliśmy zapis dotyczący warunków mianowania drużynowego, zmiana ta ma tylko charakter intencyjny. Obecnie instrukcja mówi, że drużynowy co do zasady ma mieć 18 lat, choć mianowanie osoby młodszej jest możliwe w uzasadnionych przypadkach (jest to powielenie istniejącego już wcześniej zapisu dotyczącego stopnia instruktorskiego).

Dopuszciliśmy prowadzenie dokumentacji jednostki w formie elektronicznej, pod warunkiem zapewnienia jej trwałości i analogiczne w innych jednostkach.

Regulamin wynagradzania i zatrudniania oraz Regulamin Pracy

Po wielu latach przyjęliśmy nowelizację Regulaminu wynagradzania i zatrudniania (również dla ośrodków samobilansujących i zakładów wyodrębnionych) oraz Regulaminu Pracy. Poprzednie wersje były przyjmowane kilkanaście lat temu, nie uwzględniały osobowości prawnej chorągwi oraz realnych zmian, które zaszły na rynku pracy w Polsce.

Ceremoniał harcerski

W 2018 roku rozpoczęliśmy prace nad nowym dokumentem opisującym ceremoniał harcerski, zasady musztry itp. Oprócz instruktorów Zespołu ds. opcji zero nad dokumentem pracują instruktorzy ZHP, którzy są ekspertami w tym temacie np. kierują drużyną reprezentacyjną, są duchownymi różnych wyznań itp. Nowy ceremoniał będzie opatrzony licznymi zdjęciami i filmami instruktażowymi, które nagrano w trakcie wyprawy na Monte Cassino w 2019 r. Przyjęcie nowego ceremoniału jest planowane w październiku 2019 r.

Instrukcja kancelaryjno-archiwalna

Instrukcja została już skonsultowana z chorągwiami, Muzeum Harcerstwa, Inspektorem Ochrony Danych ZHP. Trwa nanoszenie ostatnich poprawek. Planowane przyjęcie do 31.10.2019 r.

Instrukcja tworzenia i działania hufca

Instrukcja została przekazana do konsultacji w chorągwiach. Jest skonsultowana z Inspektorem Ochrony Danych ZHP. Planowane przyjęcie do 30.11.2019 r.

Poradnictwo i interpretacje

Zespół ds. opcji zero na bieżąco wspiera wydawane poradnictwo np. w zakresie Instrukcji Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej. Ponadto jest Zespołem konsultacyjnym dla Głównej Kwatery ZHP w zakresie wydawanych interpretacji regulaminów i instrukcji czy np. wyjątków od Regulaminu Mundurowego ZHP.

Udział w spotkaniach z komendantami chorągwi i pełnomocnikami ds. HALiZ

Przedstawiciele Zespołu uczestniczyli w spotkaniu z komendantami chorągwi ZHP w I kwartale 2018 r. w celu omówienia zmian Instrukcji Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej oraz w spotkaniu z pełnomocnikami ds. HALiZ.

SYSTEM EWIDENCJA ZHP

DOTYCHCZASOWY SYSTEM EWIDENCJA ZHP

Dotychczasowy system jest utrzymywany do momentu wdrożenia nowego. W 2018 i 2019 r. staraliśmy się zapewnić jego sprawne funkcjonowanie. Niestety nie udało się, mimo podejmowanych prób przez administratora, usunąć błędu związanego z „przeskakiwaniem uprawnień”. Problem został zgłoszony do Inspektora Ochrony Danych, był również omawiany z kancelarią prawną wykonującą audyt RODO w ZHP. Błąd jest uciążliwy i wymaga naprawy jednakże nie stanowi zagrożenia wycieku danych osobowych członków ZHP w rozumieniu RODO.

ZESPÓŁ PROJEKTOWY DS. SYSTEMU EWIDENCYJNEGO ZHP

W I i II kwartale 2018 roku odbywały się warsztaty „Cyfryzacja w ZHP”, które miały na celu zmapowanie wszystkich serwisów a przede wszystkim potrzeb wśród drużynowych i kadry ZHP.

W październiku i listopadzie 2018 roku odbywała się rekrutacja do Zespołu (informatycy, specjaliści ds. systemów, osoby zajmujące się wdrażaniem/testowaniem systemów, programiści).

W listopadzie 2018 r. powołaliśmy Zespół projektowy ds. Systemu Ewidencyjnego w ZHP. W grudniu 2018 r. odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu (telekonferencja). Zespół określił plan dalszego działania oraz ramowy harmonogram wdrożenia nowego systemu. Ponadto rozpoczęliśmy prace nad specyfikacją relacji zachodzących w systemie oraz niezbędnych funkcjonalnościach.

W 2019 r. Zespół pracował bardzo intensywnie głównie poprzez spotkania on-line. Spotkanie plenarne odbyło się w Warszawie w dniach 9-10 lutego 2019. 23 marca 2019 r. zorganizowaliśmy spotkanie z administratorami ewidencji z chorągwi, hufców i drużynowymi w celu przedstawienia opracowanych założeń do nowego systemu i wypracowania wspólnych rekomendacji i potrzeb.

W marcu i kwietniu 2019 r. odbyło się w sumie 5 spotkań z firmami, które złożyły ofertę wstępną. Ze względu na różnorodność oferentów spotkania odbywały się osobno w języku polskim a osobno w języku angielskim. Po spotkaniach każda firma miała czas na złożenie zaktualizowanej oferty, które podlegała ocenie wskazanych członków Zespołu. Po dokładnej analizie i ocenie Zespół przedstawił Głównej Kwaterze ZHP raport z rekomendacjami. Na protokołowanym posiedzeniu w dniu 27 maja 2019 r. Główna Kwatera ZHP wybrała firmę, która wdroży nowy system w ZHP. Od czerwca do października 2019 r. równoległe trwały negocjacje zapisów umowy oraz proces analizy wykonywany przez firmę Artin. Termin zakończenia realizacji projektu wyznaczony jest na marzec 2020 roku. W dalszej perspektywie planowany jest rozwój aplikacji i ewentualne poszerzenie jej funkcjonalności.

Postęp prac nad nowym systemem można śledzić pod adresem: <https://gkzhp.sharepoint.com/sites/e-zhp/SitePages/Nowy-system-ewidencjonowania-cz%C5%82onk%C3%B3w.aspx>

NADAWANIE UPRAWNIENÍ WEWNĄTRZORGANIZACYJNYCH NA PODSTAWIE UPRAWNIENÍ PAŃSTWOWYCH

Główna Kwatera ZHP na swojej protokołowanej zbiorce przeanalizowała niniejszy postulat i uznała go za bezzasadny. W obu szczegółowych przypadkach wskazanych przez Uchwałę instruktorzy posiadający uprawnienia państwowe mogą się nimi legitymować w celu wypełnienia odpowiednich wymogów związanych z uprawnieniami wewnątrzorganizacyjnymi. Automatyczne uzyskiwanie uprawnień wewnątrzorganizacyjnych na podstawie uprawnień państwowych nie jest wskazane, jako, że nie mają one tożsamych treści i wymagań. W ramach uprawnień państwowych nie są weryfikowane np. kompetencje w zakresie pracy metodą harcerską, nie ma wymagań co do posiadania stopnia instruktorskiego.

Lekarze, pielęgniarki i ratownicy metodyczni są zwolnieni z obowiązku odbywania 1 i 2 Kursu Pierwszej Pomocy HSR, ale podlegają obowiązkowi uczestnictwa w kursie instruktorskich HSR (gdzie zapoznają się z dydaktyką Szkoły), zdobycia statusu Instruktora Potencjalnego (jako kadra pomocnicza) oraz uzyskania pozytywnej opinii o pracy od szefa Inspektoratu Ratowniczego – wówczas uzyskują klasę C instruktora HSR. Aby zdobyć klasy B i A wszyscy kandydaci muszą przejść taką samą ścieżkę rozwoju: wykazać się doświadczeniem ratowniczym, dydaktycznym i harcerskim.

Podobnie instruktorzy ubiegający się o odznaki kadry kształcącej są zobowiązani do posiadania kompetencji opisanych w Mapie Kompetencji – obszar Kształcenie kadry, wśród których znajdują się kompetencje o charakterze uniwersalnym, ale również bardzo specyficzne dla harcerstwa wiedza i umiejętności. Do zdobycia OKK nie wymaga się obecnie ukończenia konkretnych kursów organizowanych przez ZHP, należy jedynie wykazać, że posiadane przeszkolenie obejmowało konkretny zakres treści. Nie ma przeciwwskazań, by w ramach odbytego przeszkolenia wykazywać kursy i szkolenia realizowane poza ZHP.

UZYSKANIE ZNIŻEK NA PRZEJAZDY KOLEJOWE

Zostały podjęte rozmowy celem uzyskania zniżek dla instruktorów. Spółka określiła w swoich dokumentach ściśle wytyczne, jakim grupom przysługują stałe zniżki, jednak możliwe jest uzyskanie zniżek doraźnych, na określone działania programowe, kiedy członkowie ZHP mogą korzystać ze zniżek po wcześniejszym zgłoszeniu przez odpowiednią komendę. Mimo nieudanej próby uzyskania stałych zniżek, w 2019 roku po raz pierwszy nawiązaliśmy dialog podczas przekazywania Betlejmskiego Światła Pokoju. Kolejne działania są zaplanowane na 2020 rok.

OGÓLNOZWIĄZKOWA DYSKUSJA NAD PODNIESIENIEM MINIMALNEGO WIEKU DRUŻYNOWEGO

Główna Kwatera ZHP uznała za zasadne uwzględnienie tego wątku w dyskusji przy pracach nad przyjęciem planu działań na lata 2019-2021 w celu zwiększenia liczby instruktorów w gronie osób pełniących funkcję drużynowego i wzmocnienia w świadomości drużynowych roli przybocznych oraz wagi przygotowania następcy. W przyjętym dokumencie opisany został ideał drużynowego, do którego chcemy dążyć i który „jest pełnoletnim instruktorem”.

W trakcie spotkań z instruktorami ten wątek najmocniej wybrzmiał podczas Złotej Kuźni Idei w Gdańsku, do przeprowadzenia której GK ZHP zaprosiła przedstawiciela Zespołu Statutowego RN ZHP. W podjętej współpracy zysaliśmy pewność, że dyskusja ta będzie kontynuowana podczas prac nad nowym Statutem ZHP, jako że jest to jedna z istotnych kwestii do ewentualnej zmiany w zapisach najważniejszego dokumentu regulującego funkcjonowanie ZHP.

